

4.

REPUBLIKA HRVATSKA
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA
GRAD NOVA GRADIŠKA
Ured Grada

KLASA: 920-12/20-01/01
URBROJ: 2178/15-03-01-20-1

Nova Gradiška, 8. prosinca 2020.

Zamjeniku gradonačelniku
Grada Nova Gradiška
- o v d j e -

PREDMET: Prijedlog plana djelovanja u području prirodnih nepogoda za grad Novu Gradišku

Na temelju članka 17 stavak 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19), predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda

Prijedlogom Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda uređuju se kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području JLP(R)S, Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Slijedom navedenog, predlaže se Zamjeniku gradonačelniku Grada Nove Gradiške da utvrdi Prijedlog Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda te isti uputi Gradskom vijeću na donošenje.

v.d. Pročelnika

Zlatko Zebić, dipl.iur.

Na temelju članka 40.d. stavak 2. i 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ 33/01, 60/01.129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17,98/19), članka 54. stavak 4. i članka 60. stavak 1. podstavak 2. Statuta Grada Nove Gradiške (Novogradiški glasnik, broj 1/18.) ZAMJENIK GRADONAČELNIKA GRADA NOVE GRADIŠKE donosi

Z A K L J U Č A K

1. Utvrđujem Prijedlog plana djelovanja u području prirodnih nepogoda za grad Novu Gradišku.
2. Predlažem Gradskom vijeću Grada Nove Gradiške donošenje Plana u tekstu koji prileži.
3. Za izvjestitelja na sjednici Gradskog vijeća Grada Nova Gradiška određujem Ivana Nožinu, dipl. krim., vlasnika tvrtke IN-KONZALTING d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA
GRAD NOVA GRADIŠKA
Zamjenik gradonačelnik

KLASA: 920-12/20-01/01

URBROJ: 2178/15-02-20-2

Nova Gradiška, 8. 12. 2020.

*Na temelju članka 34. Statuta Grada Nova Gradiška („Novogradiški glasnik“, broj 1/18.)
GRADSKO VIJEĆE GRADA NOVE GRADIŠKE na ____sjednici održanoj _____ 2020. donijelo je*

ZAKLJUČAK

*Gradsko vijeće Grada Nove Gradiške prihvaća Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda
za Grad Novu Gradišku.*

*REPUBLIKA HRVATSKA
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA
GRAD NOVA GRADIŠKA
Gradsko vijeće*

*KLASA: 920-12/20-01/01
URBROJ: 2178/15-03-01-20-3
Nova Gradiška, _____ 2020.*

*PREDSJEDNICA GRADSKOG VIJEĆA
Ljepša Rakas Vujčić, dr. med*

GRAD NOVA GRADIŠKA

PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU
PRIRODNIH NEPOGODA
2020.

Sadržaj

UVOD	3
PRIRODNE NEPOGODE	4
1. PRIRODNA NEPOGODA – POTRES –	6
1.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POTRES	11
1.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	11
1.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	11
1.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	12
1.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	13
1.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	14
1.2. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	15
1.3. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	16
2. PRIRODNA NEPOGODA – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	18
2.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	21
2.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	21
2.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	22
2.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	23
2.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	24
2.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	24
2.2. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	26
2.3. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	26
3. PRIRODNA NEPOGODA – POŽAR–	29
3.1. POŽAR OTVORENOG TIPA - ODREĐIVANJE VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	POGREŠKA! KNJIŽNA OZNAKA NIJE DEFINIRANA.
3.2. POŽAR OTVORENOG TIPA - ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	POGREŠKA! KNJIŽNA OZNAKA NIJE DEFINIRANA.
3.3. POŽAR OTVORENOG TIPA – KARTA PRIJETNJE	POGREŠKA! KNJIŽNA OZNAKA NIJE DEFINIRANA.
3.4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POŽARA -	31
3.4.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	31
3.4.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	31
3.4.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	32
3.4.1.3. ŽURNA POMOĆ	33
3.4.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	34
3.5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	35
3.6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	36
4. PRIRODNA NEPOGODA – POPLAVA –	39
4.1. POPLAVA - ODREĐIVANJE VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	43
4.2. POPLAVA - ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	44
4.3. POPLAVA – KARTA PRIJETNJE	44
4.4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POPLAVA-	45
4.4.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	45
4.4.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	45
4.4.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	46
4.4.1.3. ŽURNA POMOĆ	47
4.4.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	48
4.5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	49
4.6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	50
5. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA –	52
5.1. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	55
5.2. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	55
5.3. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – KARTA PRIJETNJE	56
5.4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – SUŠE –	56
5.4.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	56

5.4.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	57
5.4.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	58
5.4.1.3. ŽURNA POMOĆ	59
5.4.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	59
5.5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADAVANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	61
5.6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	62
6. PRIRODNA NEPOGODA – TUČA –	64
6.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – TUČE –	70
6.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	70
6.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	70
6.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	71
6.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	72
6.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	73
6.2. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADAVANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	74
6.3. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	75
7. PRIRODNA NEPOGODA – MRAZ –	76
7.1. PRIRODNA NEPOGODA – MRAZ – VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA POGREŠKA! KNJIŽNA OZNAKA NIJE DEFINIRANA.	
7.2. PRIRODNA NEPOGODA – MRAZ – ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA .. POGREŠKA! KNJIŽNA OZNAKA NIJE DEFINIRANA.	
7.3. PRIRODNA NEPOGODA – MRAZ – KARTA PRIJETNJE	POGREŠKA! KNJIŽNA OZNAKA NIJE DEFINIRANA.
7.4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – MRAZ –	79
7.4.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	79
7.4.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	79
7.4.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	80
7.4.1.3. ŽURNA POMOĆ	81
7.4.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	82
7.5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADAVANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	83
7.6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	84
8. PRIRODNA NEPOGODA – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA –	86
8.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – VELIKA VISINA SNIJEGA	89
8.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	89
8.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	89
8.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	90
8.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	91
8.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	92
8.2. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADAVANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	93
8.3. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	94
9. PRIRODNA NEPOGODA – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA –	97
9.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA –	99
9.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	99
9.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	99
9.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	100
9.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	101
9.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	102
9.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	104
10. IZVORI, NAMJENA I PLANIRANJE NOVČANIH SREDSTAVA	105
10.1. IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA	
105	
10.2. IZVJEŠĆA, REGISTAR ŠTETA I NADZOR	105
11. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI	106

UVOD

Prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi ili u okolišu.

Prirodnom nepogodom smatraju se:

1. potres
2. olujni i orkanski vjetar
3. požar
4. poplava
5. suša
6. tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7. mraz
8. izvanredno velika visina snijega
9. snježni nanos i lavina
10. nagomilavanje leda na vodotocima
11. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta
12. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Ovim se Planom uređuju kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području JLP(R)S, Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenog tekuće godine donosi plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Zakonske odredbe:

1. *Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19*
2. *Pravilnik o registru šteta od prirodnih nepogoda, NN 65/19*

PRIRODNE NEPOGODE

Prirodnom nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi ili u okolišu.

Prirodnim nepogodama smatraju se:

Tablica 1: *Odabir prirodnih nepogoda*

<i>r.b.</i>	<i>Prirodna nepogoda</i>
1	potres
2	olujni orkanski vjetar
3	požar
4	poplava
5	suša
6	tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7	mraz
8	izvanredno velika visina snijega
9	klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta

POTRES

1. Prirodna nepogoda – POTRES –**DEFINICIJA POTRESA:**

Potres može opisati kao endogeni proces prouzročen tektonskim pokretima u Zemljinoj unutrašnjosti uz naglo oslobađanje energije koja se u obliku seizmičkih valova širi prema površini Zemlje. Pojava potresa pripada skupini prirodnih rizika koji se ne mogu predvidjeti, a s određenom se vjerojatnošću mogu dogoditi u bilo kojem trenutku. Potresom nazivamo vibriranje površinskih slojeva zemljine kore do kojih dolazi radi procesa koji se u njoj događaju. Osnovne su karakteristike potresa iznenadno događanje, a u većini slučajeva nije moguće predvidjeti tu pojavu, a posebice ne njen intenzitet.

Potresi kao elementarne nepogode prouzročene prirodnim događajem vjerojatno su najveći uzrok stradanja pučanstva i civilizacijskih tekovina.

Područje Grada nalazi se u VII⁰ zoni MCS maksimalnog intenziteta potresa.

Grad / mjesto	φ (° N)	λ (° E)	Čestine intenziteta (° MSK)			
			V	VI	VII	VIII
Nova Gradiška	45.162	18.204	15	4	2	1

ZASTUPLJENOST TIPOVA GRAĐEVINA NA PODRUČJU GRADA:

Redni broj	Naselje	broj objekata	broj stanov.	% zastupljenosti tipova građevina-objekata (stambeni i drugi objekti) I stanovnika koji žive u njima					
				Tip "A"		Tip "B"		Tip "C"	
				stanovnika. 12	objektata 14	stanovnika. 19	objekata 22	stanovnika 69	objekata 64
1	Kovačevac	309	669	80	43	127	68	462	198
2	Ljupina	393	987	118	55	188	86	681	252
3	Nova Gradiška	3985	11.821	1419	558	2246	877	8156	2550
4	Prvča	309	752	90	43	143	68	519	198
	Ukupno	4996	14.229	1707	699	2704	1099	9818	3198

STUPNJEVI OŠTEĆENJA ZA ZIDANE GRAĐEVINE PREMA EMS-98 KLASIFIKACIJI:

Klasifikacija	Skica	Detaljan opis
I		Negledno do blago oštećenje - zanemarljivo konstruktivno oštećenje - blago nekonstruktivno oštećenje Vrlo tanke pukotine u ponekim zidovima Otpadanje malih komada štukoe Vrlo rijetko otpadanje pojedinačnih obojenih dijelova zida
II		Umjereno oštećenje - blago konstruktivno oštećenje - umjereno nekonstruktivno oštećenje Pukotine u brojnim zidovima Otpadanje većih komada štukoe Djelomično otkazivanje dimnjaka
III		Značajno do teško oštećenje - umjereno konstruktivno oštećenje - teško nekonstruktivno oštećenje Velike, razvedene pukotine u većini zidova Otpadanje crijeva Otkazivanje dimnjaka u razini krova Otkazivanja pojedinačnih nekonstruktivnih elemenata (pregradni, zabatni zidovi)
IV		Vrlo teško oštećenje - teško konstruktivno oštećenje - vrlo teško nekonstruktivno oštećenje Značajno otkazivanje zidova Djelomično otkazivanje konstrukcija krovova i međukatah konstrukcija
V		Otkazivanje - vrlo teško konstruktivno oštećenje Potpuno ili gotovo potpuno rušenje

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – POTRES - :

Prilagodba klimatskim promjenama bavi se postojećim, ali i očekivanim utjecajima klime. Naglasak je na preveniranju novih i smanjenju postojećih rizika od katastrofa i izvanrednih stanja utjecajem na razinu izloženosti, vrste opasnosti i kroz smanjenje ranjivosti, a u svrhu jačanja otpornosti i održivog razvoja. Smanjenje rizika od katastrofa utemeljeno je na svim postojećim i često kratkotrajnim rizicima (poput potresa, vulkanskih erupcija, lavina i dr.). Smanjenjem rizika usmjerava se djelovanje kroz cjelokupni ciklus upravljanja rizicima i većinom kroz ključne sudionike u sektoru humanitarnog djelovanja i sigurnosti.¹

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

¹ Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Zagreb 2017.

Posljedice na život i zdravlje ljudi se prvenstveno promatraju u odnosu na poginule, ozlijeđene i trajno raseljene stanovnike, a potom i sve stanovnike trenutno zahvaćene posljedicama djelovanja potresa (evakuirani, sklonjeni).

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	² 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

GOSPODARSTVO :

Procjena posljedica na gospodarstvo se vezala na direktne (izravne) i indirektne (neizravne) gubitke. Direktne posljedice su također vezane na oštećenja građevina odnosno nesigurnosti u procjeni su vezane za nesigurnosti u procjeni oštećenih zgrada.³

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Procjena posljedica na društvenu stabilnost i politiku se vezala na oštećenja zgrada u kojima su smještene ključne institucije i oštećenje kritične infrastrukture. Većina svih građevina koje su izgrađene prije 1964. godine odnosno prije prvih propisa koji značajnije uzimaju u obzir potresno djelovanje (značajnije je ugrožena). Bitno je imati na umu da će svi potresom prekinuti sustavi zahtijevati dugo vremensko razdoblje za ponovnu uspostavu (uništena radna mjesta, izgubljene baze podataka, itd.) te će dodatne posljedice zbog dugotrajne obnove biti velike.

² Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

³ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4)

Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene	X	X	X	X
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

1.1. Potres - određivanje vjerojatnosti događaja

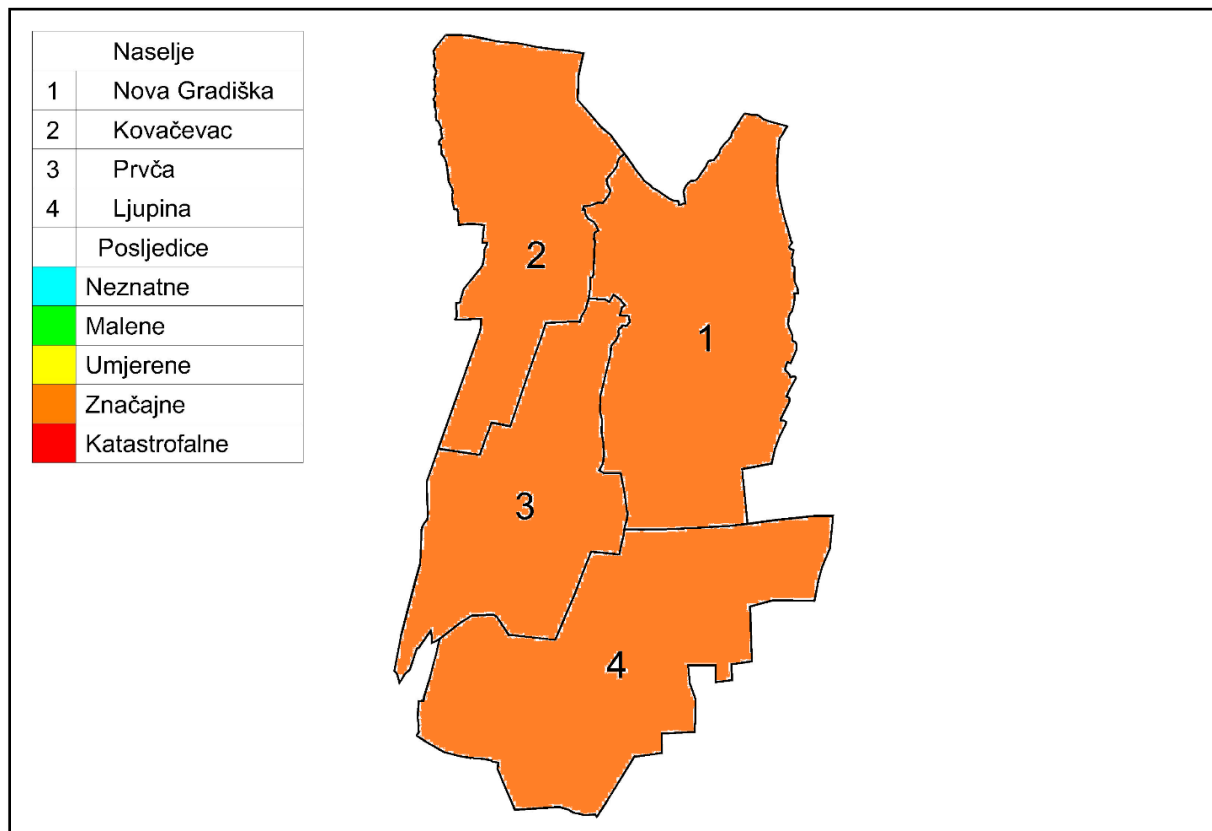
Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	X
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

1.2. Potres - zbirna ocjena posljedica

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene			X	
3 Umjerene				
4 Značajne				X
5 Katastrofalne	X	X		

Zbirno posljedice potresa ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 4 – značajne posljedice**.

1.3. Potres – karta prijetnje

1.4. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – POTRES

1.4.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika⁴,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

1.4.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
 - a) Građevine ([Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - b) Opremu ([Prilog 5](#))
 - c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
 - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - e) Šume ([Prilog 2](#))
 - f) Stoku ([Prilog 2](#))
 - g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))

⁴ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

- h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁵ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁶ provode sljedeće radnje:
- a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta (članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta (članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
- a) datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - b) podatke o vrsti prirodne nepogode
 - c) podatke o trajanju prirodne nepogode
 - d) podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - e) podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - f) podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
 - g) podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

1.4.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - Odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - Podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - Podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - Podatke o uzroku i opsegu štete,
 - Podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - Ostale statističke i vrijednosne podatke.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja

⁵ članak 23. ovoga Zakona,

⁶ članak 5. ovoga Zakona.

- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
- 4. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 4.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 4.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
 - 4.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 4.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 4.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 4.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 4.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 4.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 4.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 4.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 4.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 4.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 4.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
 - 4.14 Dokumentacija o šteti (obrasci, tablice, fotodokumentacija).
- 5. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
- 6. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
- 7. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
- 8. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
- 9. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
- 10. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

1.4.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,

2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁷ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

1.4.1.4. Gradsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁸
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje grada,
 - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
 - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta, ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.

⁷ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁸ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.
5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite.

1.5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaca i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (prilog 9)	Pomažu u raščišćavanju ruševina
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica potresa po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica potresa po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (prilog 10)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene(prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

1.6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

NEPREKINUTO FUNKCIONIRANJE ADMINISTRACIJE:
1. Posebno važan element, neposredno nakon potresa, je neprekinuto funkcioniranje administracije da se spriječi ulijevanje nesigurnosti, straha, narušavanja javnog reda i mira posebice ako dođe do izražaja nespремnost odgovornih institucija za ponašanje poslije potresa (prihvatni centri, kapaciteti bolnica, opskrbi hrane i vode itd.). 2. Posebno su važni sustavi informiranja (državne i javne televizije) koji ne smiju biti prekinuti.
PRIKUPLJANJE BAZE PODATAKA:
1. Procjene su vrlo grube s obzirom na nedostatak pouzdanih parametara, sadržavaju subjektivne elemente ali i brojna specifična ograničenja kao što su: - ne postoje sistematizirane baze podataka o tipologiji gradnje, - veliki broj nezakonito izvedenih građevina (bez valjane dokumentacije) koje uključuju i nepovoljne intervencije (npr. rušenje nosivih zidova za izloge) u nosivu konstrukciju odnosno promjenu bitnih zahtjeva za građevinu, - nesigurnost u procjeni ranjivosti pojedinih građevina zbog razlike u znanju o starim građevinama u odnosu na građevine projektirane sukladno suvremenim propisima, - ne postoje podaci o izvedbi građevina, korištenim materijalima, mogućim pogreškama u gradnji, naknadnim sanacijama - ne postoje podaci o djelovanju potresa na građevine (kvartove) kroz povijest i eventualnim posljedicama - građevine su obično projektirane na vijek trajanja od 50 godina što je premašeno (degradacija materijala) kod većeg dijela postojećeg stambenog fonda
NAPREDNIJA TEHNOLOGIJA:
1. Unatoč suvremenim uvjetima i uz naprednu tehnologiju predviđanje potresa koje bi omogućilo pravovremeno reagiranje i evakuiranje ugroženih građana nije moguće. Razvijene države u seizmički aktivnim područjima ipak ne odustaju od pokušaja kratkoročnog upozoravanja na pojavu potresa s namjerom ostvarivanja barem minimalne vremenske prednosti u slučaju katastrofalnog događaja. 2. Posebnim senzorima moguće je zabilježiti dolazak valova, identificirati položaj žarišta i odrediti očekivanu jačinu potresa. 3. Djelovanje se temelji na suradnji posebno sa znanstvenim sektorom i ključnim tijelima koje se bave okolišem (uz okolišno monitoriranje, razvoj alata za procjenu rizika, uključenje ključnih dionika, edukacija i trening, tj. jačanje kapaciteta za odgovor) osnova su pravilnog djelovanja sukladno ciklusu upravljanja rizicima.

OLUJNI I ORKANSKI VJETAR

2. Prirodna nepogoda – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR

OLUJNI I ORKANSKI VJETAR:

Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, udružen s velikom količinom oborine ili čak i tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumarskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često puta odnosi ljudske živote.

Orkansko nevrijeme se očituje iznimnom snagom vjetra i najčešće uskom širinom djelovanja. Olujni i jaki vjetrovi pogađaju šire područje, ali sa znatno slabijom snagom vjetra. Snagu vjetra ocjenjujemo prema Beaufortovoj ljestvici.

BEAUFORTOVOJ LJESTVICA JAČINE VJETRA:

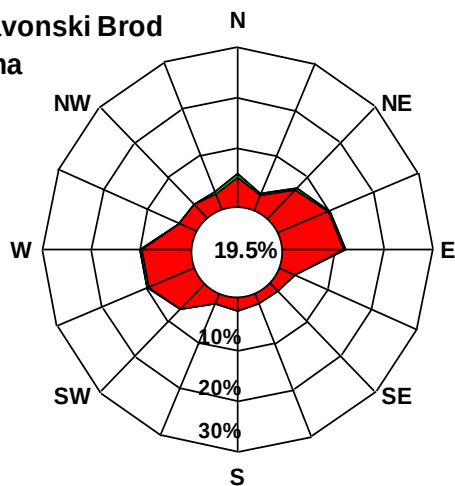
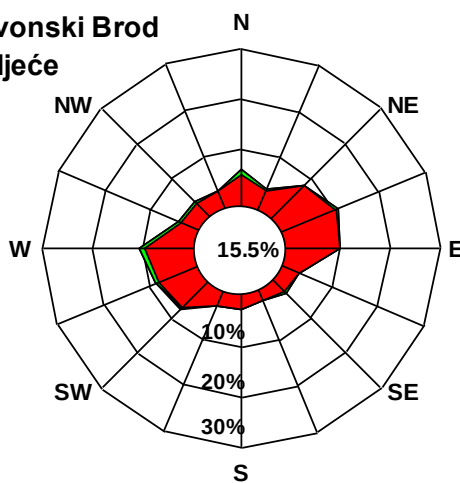
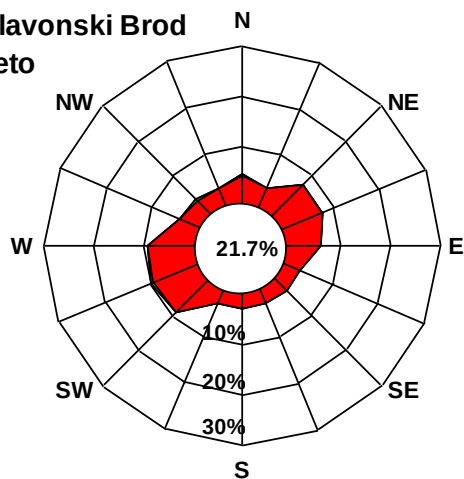
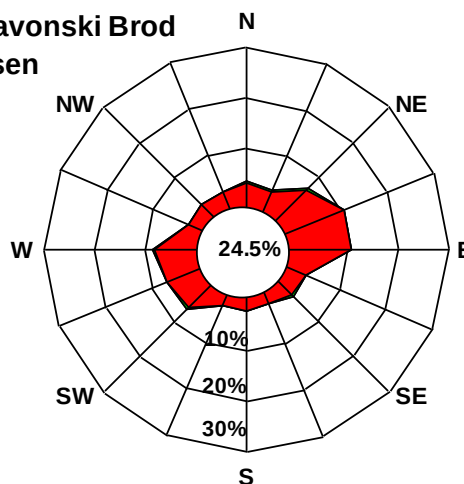
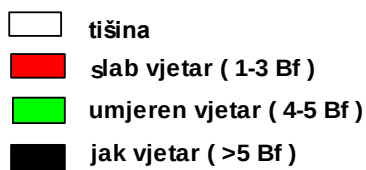
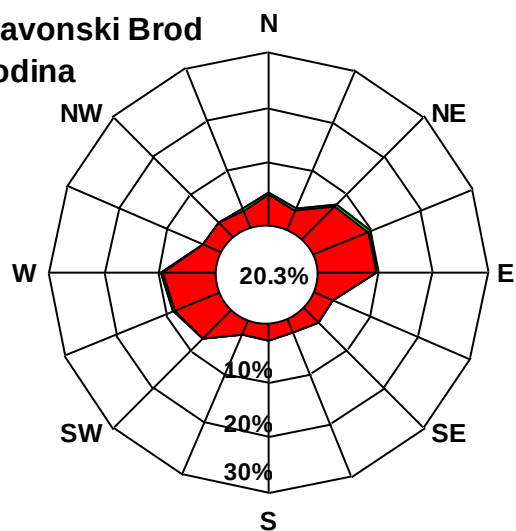
Beauforti (Bf)	Naziv	Razred brzine (m/s)
0	tišina	0.0-0.2
1	lagan povjetarac	0.3-1.5
2	povjetarac	1.6-3.3
3	slab vjetar	3.4-5.4
4	umjeren vjetar	5.5-7.9
5	umjereno jak vjetar	8.0-10.7
6	jak vjetar	10.8-13.8
7	vrlo jak vjetar	13.9-17.1
8	olujan vjetar	17.2-20.7
9	oluja	20.8-24.4
10	jaka oluja	24.5-28.4
11	orkanski vjetar	28.5-32.6
12	orkan	32.7-36.9

Vjetar olujne i orkanske jačine nije karakterističan za područje Grada, a moguće pojavljivanje, u kratkim i nepravilnim vremenskim intervalima (što mu je glavna karakteristika), nanijelo bi velike štete svojim rušilačkim djelovanjem:

- u građevinarstvu rušenjem krovova i slabijih građevina, onemogućavanjem radova pomoću dizalica;
- u elektroprivredi i telekomunikacijskom prometu kidanjem električnih i telefonskih vodova i rušenjem njihovih nosača;
- u poljoprivredi i šumarstvu uzrokovanjem polijeganja žitarica, osipanjem zrna iz klasa, prijelomom stabljike, kidanjem cvjetova, otresanjem plodova, lomom grana i cijelih stabala voćaka i različitog šumskog drveća;
- u prometu opasnošću za cestovni promet (moguća ograničenja i/ili obustava prometa)

Procjenjujemo da bi se nevrijeme, kao kompleksna vremenska pojava, manifestiralo jakim oborinama (često u obliku pljuskova), olujnim ili orkanskim vjetrom, a nerijetko i tučom.

RUŽA VJETROVA ZA BRODSKO-POSAVSKU ŽUPANIJU:

Slavonski Brod
zimaSlavonski Brod
proljećeSlavonski Brod
ljetnoSlavonski Brod
jesenSlavonski Brod
godina

Na godišnjoj se ruži vjetra uočava najveća učestalost vjetra iz W smjera (24.4%). Potrebno je naglasiti da ruža vjetra ima zvjezdoliki oblik jer je motritelj uglavnom opazao na osam, a ne na šesnaest smjerova vjetra te je tako zanemarivao međusmjerove NNE, ENE, ESE, SSE, SSW, WSW, WNW i NNW. Osim W vjetra, relativno često pušu N, SW i NW vjetri (15.8%, 14.5% i 13.9% redom). Tišina je opažena vrlo rijetko (0.03 %). Motritelj isto tako vrlo rijetko bilježi tišinu te smatramo da umjesto tišina češće bilježi vjetar jačine 1 Bf kojeg je bilo čak 74.1%. Ljeti dominiraju barička polja s malim gradijentom tlaka u kojima također prevladava slab vjetar, ali s labilnom stratifikacijom atmosfere. U slučaju da je turbulentno miješanje zraka jako, razvijaju se grmljavinski oblaci Cumulonimbusi (oblaci vertikalnog razvoja s jakim uzlaznim strujama) i u popodnevnim i večernjim satima moguće je nevrijeme. U takvim ljetnim olujama javlja se jak odnosno olujan vjetar praćen pljuskom kiše i grmljavinom, a ponekad i tučom. U toplom dijelu godine za vrijeme vedrih i neporemećenih dana pojavljuje se i cirkulacija obronka. Godišnji hod dana s jakim vjetrom pokazuje tu pojavu tijekom cijele godine, a olujni vjetar je zabilježen u travnju, srpnju, rujnu i listopadu. Jak vjetar najviše se pojavio 2 dana u mjesecu, a olujni vjetar je vrlo rijedak i ako se pojavi to je onda samo jednom u mjesecu. Prema tome, u najvećem broju slučajeva na području Brodsko - posavske županije prevladava vrlo slab vjetar (1–3 Bf) i to najčešće iz W kvadranta. U određenim vremenskim situacijama može se pojaviti jak ili olujan vjetar – u hladnom dijelu povezan je s prodorima hladnog zraka sa sjevera ili sjeveroistoka, a ljeti s olujnim nevremenima.

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – OLUJNI ORKANSKI VJETAR -

Klimatske promjene se prema brojnim istraživanjima znanstvenika već događaju, a nekakve procjene ukazuju na to da će čak i one najmanje klimatske promjene imati velikog utjecaja na prirodni, društveni i ekonomski sustav na svim razinama (od lokalne preko regionalne sve do globalne razine).

Klimatske promjene jedan su od najvećih izazova s kojim se danas suočava svijet. Globalno izvješće UNDP-a o društvenom razvoju za 2007./2008. godinu pokazalo je da se klima neupitno mijenja i da je potrebno poduzeti značajne korake kako bi se smanjile posljedice i opseg promjena. Očekuje se da će klimatske promjene, uzrokovane povišenim razinama stakleničkih plinova u atmosferi, dovesti do niza problema koji će imati utjecaj na razvoj društva.⁹

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

U slučaju olujnog i orkanskog vjetra moguć je negativan utjecaj na život i zdravlje ljudi (ozljede, evakuacija iz oštećenih objekata).

GOSPODARSTVO :

Vjetar olujne i orkanske jačine nije karakterističan za područje Grada, ali moguće je pojavljivanje u našim krajevima, samo u kratkim i prilično nepravilnim vremenskim intervalima (što mu je glavna karakteristika) nanijelo bi velike štete svojim rušilačkim djelovanjem na:

⁹ Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Zagreb 2017.

- U građevinarstvu rušenjem krovova i slabijih građevina, skela, dizalica, oplata...
- u poljoprivredi i šumarstvu (polijeganje žitarica, osipanje zrna iz klasa, prijelomom stabljika, kidanjem cvjetova, otresanje plodova, lom grana i drveća...),¹⁰

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Nanijelo bi velike štete:

- u elektroprivredi i telekomunikacijama (kidanjem vodova i rušenjem stupova i nosača),
- u prometu (opasnost od prevrtanja vozila i prekida prometa).

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

2.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR

2.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika¹¹,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

¹⁰ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

¹¹ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

2.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svaha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
 - a) Građevine ([Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - b) Opremu ([Prilog 5](#))
 - c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
 - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - e) Šume ([Prilog 2](#))
 - f) Stoku ([Prilog 2](#))
 - g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))
 - h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode¹² radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela¹³ provode sljedeće radnje:
 - d) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - e) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - f) potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta (članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta (članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
 - h) datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - i) podatke o vrsti prirodne nepogode
 - j) podatke o trajanju prirodne nepogode
 - k) podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - l) podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - m) podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
 - n) podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

¹² članak 23. ovoga Zakona,

¹³ članak 5. ovoga Zakona.

2.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
 - 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
 - 3.14 Dokumentacija o šteti (obrasci, tablice, fotodokumentacija).
4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),

6. Način podnošenja konačne procjene štete(članak 31. ovoga Zakona),
7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete(članak 32. ovoga Zakona),
8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete(članak 33. ovoga Zakona),
9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

2.1.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave¹⁴ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

2.1.1.4. Gradsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.¹⁵
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju gradskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje grada,
 - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,

¹⁴ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

¹⁵ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta, ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.
5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

2.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaci i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (prilog 9)	Pomažu u raščišćavanju
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica olujnog i orkanskog vjetera po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica olujnog i orkanskog vjetera po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (prilog 10)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

2.3. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

DHMZ – SAVIJETI - :
Meteorološka služba tu pojavu prognozira s vrlo velikom vjerojatnošću. Kada do olujnog ili orkanskog vjetera ipak dođe, poželjno je pridržavati se određenih uputstava i savjeta: Postupak priprema: ○ Već pri projektiranju i gradnji objekata vodite računa o mogućem učinku najjačih zabilježenih vjetrova na vašem području i gradite u skladu s građevinarskim zahtjevima za takve uvjete. ○ Držite u pričuvi jače najlonske folije ili cerade, letve i čavle za privremenu sanaciju oštećenja na krovu ili za prekrivanje razbijenih prozorskih stakala. ○ Provjerite da vam uz kuću ili drugi objekt ne raste slabo ukorijenjeno ili trulo stablo koje bi vjetar mogao srušiti ili mu lomiti grane. ○ Pronađite siguran, od vjetera i valova zaklonjen vez za svoju brodicu ili čamac ili ih izvucite na suho. ○ Očistite krovne oluke, dvorišne slivnike i internu kanalizaciju kako bi ste osigurali nesmetano otjecanje oborinskih voda u slučaju olujnog nevremena.

- Pratite informacije i prognoze o pojavi, mjestu i snazi jakih vjetrova ili nailasku oluje.

Postupak ako ste u zatvorenom:

- Dobro zatvorite sve prozore i vrata, spustite rolete ili zatvorite prozorske kapke.
- Odmaknite se od prozorskih stakala u unutrašnjost građevine.
- Ako građevina nije solidno građena a očekuju se orkanski udari vjetra ili pojava pijavice, sklonite se u podrum ili solidno građenu građevinu, prethodno zatvorite vodu i plin na glavnom ventilu i isključite struju na glavnoj sklopki kako bi spriječili sekundarne štete.
- Slušajte obavijesti na radiju i postupajte u skladu s njima.
- Po prestanku opasnosti pregledajte objekt iznutra i izvana te uočena oštećenja popravite ili za to angažirajte stručne službe.

Postupak ako ste na otvorenom:

- Kao pješak, krećite se u pognutom stavu, uz zavjetrinu ako je ima, pridržavajući se za čvrste predmete.
- Vodite računa o mogućnosti pada crijepa s krova, grana s drveća i slično.
- Ne sklanjajte se ispod drveća zbog opasnosti od udara groma, loma grana ili rušenja stabla.
- Svoje vozilo sklonite u čvrsti objekt, a ako to nije moguće parkirajte ga na otvorenom prostoru (ne uz kuće ili drveće), na mjestu gdje se ne mogu pojaviti bujične vode.
- Ukoliko vozite, poštujte upozorenja i zabrane nadležnih službi, a ako vas je orkanski vjetar, sa ili bez oborina zahvatio na otvorenoj cesti, zaustavite vozilo van prometnice, po mogućnosti u prirodnoj zavjetrini.
- Ako kampirate, pratite vremensku prognozu, poštujte upozorenja o mogućnosti jakog vjetra, šator ili kamp prikolicu premjestite na prostor bez drveća i dodatno usidrite a vi se sklonite u čvrste objekte.
- Za jakog vjetra na moru ne koristite laka plovila bez motora (zračni jastuk, gumeni, plastični ili drveni čamac, padaline, sandoline, daske za windsurfing ili surfing) jer vas vjetar može odnijeti na otvoreno more i prevrnuti vam plovilo ili vas baciti na hridi ili obalne stijene.¹⁶

VEĆI I KVALITETNIJI AGAŽMAN NA RASČIŠĆAVANJU:

1. Pojavnost jake oluje (10 stupanj Baufortove ljestvice) i posljedice koje bi ona izazvala zahtijevaju angažman većeg broja ljudi, budući da je on takve snage da pomiče predmete i baca crijep sa krovova, obara drveće i čupa ga s korijenjem te čini znatne štete na građevinskim objektima. Njegovom rušilačkom snagom biti će najviše ugrožena krovovišta građevina starijeg datuma gradnje.
2. Operativne snage za zaštitu i spašavanje angažirati će se na rasčišćavanju, pomoć pri sanaciji oštećenih krovovišta te uklanjanju i prevoženju srušenog i uništenog biljnog raslinja u naseljima i na prometnicama.

¹⁶ DHMZ, veljača 2019.

POŽAR

3. Prirodna nepogoda – POŽAR–

POŽAR :

Ugroženost od požara dolazi do izražaja u ljetnim mjesecima te u sušnim vremenskim periodima u kontinentalnom dijelu zemlje i Slavoniji. Požari raslinja ugrožavaju ljude i imovinu, stvaraju znatne izravne i neizravne štete. Požari raslinja nastaju kao uzročno posljedična veza klimatskih čimbenika i ljudske aktivnosti. Požari živog i mrtvog goriva na otvorenom prostoru na površinama šumskog, poljoprivrednog i ostalog neobrađenog i zapuštenog zemljišta, generiraju velike poremećaje cijelog ekosustava i narušavaju opće korisne funkcije šuma. To rezultira teško nadoknadivim gospodarskim štetama, velikim troškovima obnove te drugim posrednim i neposrednim gubicima. Takvi požari su destabilizator biološke i krajobrazne raznolikosti i kontaminiraju zrak na užem prostoru, ali i uzrokuju dugoročne štete emisijom ugljičnog dioksida.

Geografski položaj i značajne površine pod šumama i drugim raslinjem, kao i periode dugotrajnih suša, područje Općine ima određeni potencijal ugroze požarima otvorenog tipa.

Tijekom sušnih razdoblja, kao i ljeti na području Općine nastaje poneki požar raslinja. Ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura zraka, suša, udari groma) pogoduju razvoju više istovremenih požara raslinja (na većoj površini).

DVA KRITIČNA RAZDOBLJA POVEĆANE POJAVE POŽARA NA OTVORENOM PROSTORU:

1. Proljetno – mjeseci veljača, ožujak i travanj (osobito praćeno sušom i vjetrom, dok nije počeo proces ozelenjivanja vegetacije) kada nastaje povećan broj požara, najviše u kontinentalnom području, ali nije isključeno i u priobalnom području. Povećani broj požara osobito je izražen poradi spaljivanja korova i ostalog biootpada zaostalog nakon čišćenja poljoprivrednih i šumskih površina.

2. Ljetno - mjesec srpanj, kolovoz, rujna, također nastaje povećan broj požara, najvećim dijelom na priobalnom području s otocima, ali i u području Slavonije. Žestina takvih požara osobito je pojačana ukoliko se poklopi i sušno razdoblje i ostalih ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura i suhoća zraka, udari groma).

OPASNOSTI OD POŽARA:

	Temperatura zraka (°C)	Relativna vlažnost (%)	Brzina vjetra (m/s)	Oborina (mm)	FFMC	DMC	DC	ISI	BUI	FWI	Opasnost
Bjelovar	27.8	40	1	0.1	90	84	265	5	94	20	velika
Daruvar	28.5	41	3	0.0	91	58	227	9	71	25	umjerena
Osijek	28.2	34	4	0.0	92	74	304	11	92	33	velika

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – POŽAR - :
U posljednjih 30 godina područje velike potencijalne opasnosti od požara raslinja širi se od dalmatinskog priobalja i otoka prema njenoj unutrašnjosti. Od promatranih pet postaja, koje pokrivaju različite klimatske zone postaja (Zagreb-Grič, Osijek, Gospić, Crikvenica i Hvar), najveću srednju vrijednost SSR ima postaja Hvar koja je porasla od 6,9 u razdoblju 1961.– 1990. godina na 7,5 u razdoblju 1981.–2010. godina. Dakle, porast ugroženosti od požara zapaža se na sjevernom Jadranu, ali i u istočnoj Slavoniji u odnosu na razdoblje 1961.–1990. godina. Najveći rizik od pojave požara otvorenog tipa javlja se u kolovozu, a zatim u srpnju. Klimatske promjene će na ovaj rizik utjecati u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju, stoga treba obratiti pažnju na njega i provesti mjere prilagodbe uzimajući u obzir predviđene promjene.¹⁷
UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:
Broj ljudi koje je potrebno evakuirati ovisan je o lokaciji požara te ga je kao takvog nemoguće točno izračunati (do sada se nije nikada radila procjena u smislu takvog ugrožavanja i parametara navedenih u tablici). S obzirom da se radi o požarima raslinja na otvorenom prostoru moguće je mjestimično ugrožavanje građevina, kampova i nacionalnih parkova gdje ima veći broj posjetitelja.
GOSPODARSTVO :
Osim direktne ugroženosti tijekom požara poljoprivrednog, travnatog i šumskog pokrova neće biti značajnijih sekundarnih posljedica i šteta.
DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:
Objekti kritične infrastrukture i građevine od javnog društvenog interesa nisu ugrožene.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

¹⁷ Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku

3.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – požara -

3.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika¹⁸,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

3.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1.Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.

2.Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.

3.Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:

- a) Građevine ([Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
- b) Opremu ([Prilog 5](#))
- c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
- d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
- e) Šume ([Prilog 2](#))
- f) Stoku ([Prilog 2](#))
- g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))

¹⁸ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).

4. Nakon proglašenja prirodne nepogode¹⁹ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²⁰ provode sljedeće radnje:

5. prijavu prve procjene štete u Registar šteta,

6. prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,

7. potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.

8. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta (članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),

9. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta (članak 26. ovoga Zakona),

10. Prijava prve procjene štete iz sadržava:

o) datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj

p) podatke o vrsti prirodne nepogode

q) podatke o trajanju prirodne nepogode

r) podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom

s) podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine

t) podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),

u) podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

3.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.

2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva
- opseg štete na imovini
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:

3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),

3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

¹⁹ članak 23. ovoga Zakona,

²⁰ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
 - 3.14 Dokumentacija o šteti (obrasci, tablice, fotodokumentacija).
4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
 5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
 6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
 7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
 8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
 9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

3.1.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

- Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave²¹ i proračuna Grada Zagreba.
- Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
- Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

3.1.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.²²
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju gradskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
 - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
 - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

²¹ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

²² Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

3.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaca i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (prilog 9)	Organizacija gašenje požara na prostoru koje je u mogućnosti ugasiti.
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica požara po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica požara po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (prilog 10)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

3.3. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

UTVRĐIVANJE UZROKA NASTANKA POŽARA:

1. Nastanak požara raslinja uglavnom povezan s ljudskom djelatnošću. Najčešći način izazivanja je nemar ili nepažnja (za 2000. godinu 83,8% požara je izazvan nemarom ili nepažnjom): poradi paljenja korova i biootpada, radova u šumi, nepažnji sa ložištima za roštilje, neugašenoj vatri, dječje igre i zapuštenih neuređenih deponija organskog i anorganskog otpada.
2. Namjerno izazvanih požara u 2000. godini je bilo 3,2%. Prisutno je i namjerno paljenje poradi pretvorbe zemljišta u građevinsko, tradicija obnove pašnjaka paljenjem suhe trave, a u manjoj mjeri i piromanija, osveta, krivolov i terorističko djelovanje. Najčešći uzroci požara su otvoreni plamen, a nešto manji postotak požara je uzrokovan pražnjenjem atmosferskog elektriciteta ili topline koja nastaje trenjem (kočenje vlaka i ispadanje užarenih kočionih obloga).

PODUZIMANJE PREVENCIJSKIH MJERA:

1. Potrebno je poduzimanje preventivnih mjera u fazama dozrijevanja (nadzor prostora, prosjeci uz prometnice i pružne pravce, informiranje i edukacija stanovništva),
2. Tereni su relativno teško pristupačni za vatrogasnu tehniku, pronalaženje drugih načina,
3. Požari na otvorenom prostoru su prirodna pojava koju se ne može zaustaviti i koji će se i pored svih provedenih mjera i dalje pojavljivati. Navedeno preventivno djelovanje podrazumijeva:
 - sadnju vegetacije koja je obzirom na kemijski sastav otpornija na početno paljenje i širenje požara,
 - znanstveno istraživanje povezanosti aspekata požara raslinja, vegetacije, klime, meteorologije
 - sadnja mješovitih nasada koji neće ovisno o svojim karakteristikama biti ugroženi od požara u istom vremenskom periodu,
 - obavljanje preventivno uzgojnih radova (njega sastojina, proreda, kresanje i uklanjanje suhog granja),
 - gradnju i održavanje protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste,
 - održavanje i uređivanje postojećih izvora vode,
 - izgradnju i održavanje nadzemnih spremnika vode za gašenje požara i zahvat vode pomoću helikoptera i podvjesnog kontejnera (Flory, Bamby bucket),
 - organiziranje i provođenje promidžbene aktivnosti radi upoznavanja i edukacije građana (posebno vrtićke i školske djece, turista i drugih korisnika takvih područja),
 - povećanje svijesti stanovništva o značaju i koristima koje donosi šuma, odnosno sva ostala vegetacija i potrebu poduzimanja osnovnih preventivnih mjera,
 - ustrojavanje, osposobljavanje i opremanje motriteljsko dojavnih službi, razvoj video nadzora ugroženih prostora, edukacija i razvoj službi zaštite od požara i interventnih skupina šumskih radnika opremljenih potrebnom opremom za gašenje početnih požara,

- zbrinjavanje ložišta i roštilja za pripremu hrane,
 - izrada i donošenje planova zaštite te stalno neposredno kontaktiranje i komunikacija sa stanovništvom, jedinicama lokalne i regionalne samouprave, policijom i vatrogascima,
 - pojačano djelovanje inspekcijskih službi (šumarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, inspekcije zaštite od požara policijskih uprava, inspekcije zaštite okoliša) te strogo provođenje propisa i zabrana (paljenja, odlaganja otpada).
4. Uz uobičajenu opremu koja se koristi za gašenje požara, za vatrogasce za gašenje požara raslinja često treba osigurati dodatnu specijalnu vatrogasnu opremu za krčenje raslinja (najpoznatiji kosijer), prijenosa vode (naprtnjače), mehaničko gašenje požara (metlanice), specijalne vatrogasne pumpe, opremu i spremnike ("kruške" i vjedra) koje se prevoze helikopterima, ali i ostalu opremu (sjekire, grablje, lopate, pile), te traktorske prikolice i traktore, autocisterne i šumska vozila.

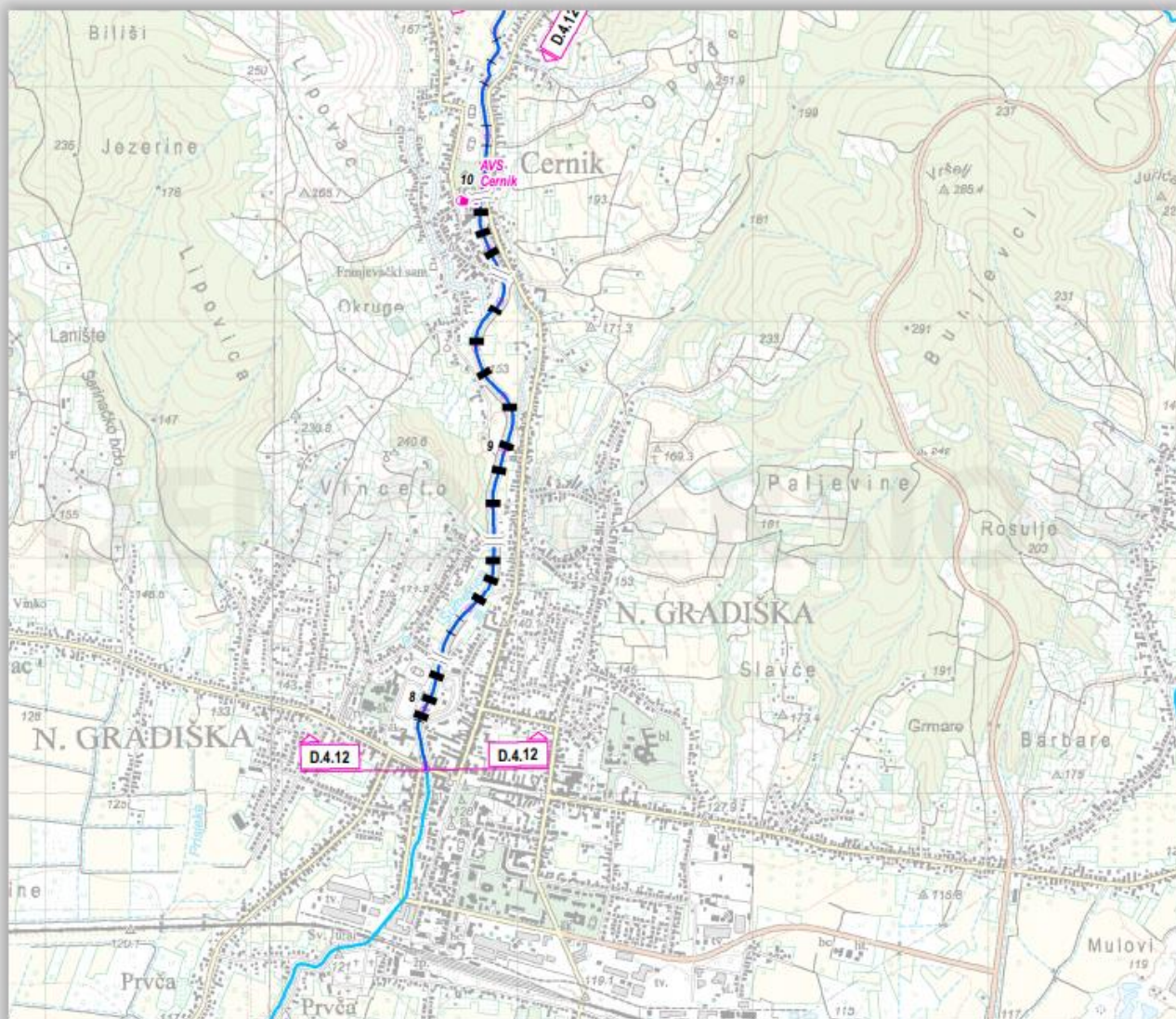
POPLAVA

4. Prirodna nepogoda – POPLAVA –**POPLAVA:**

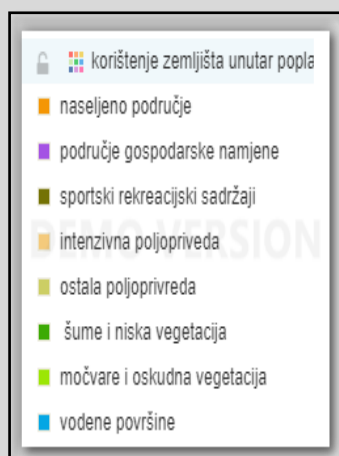
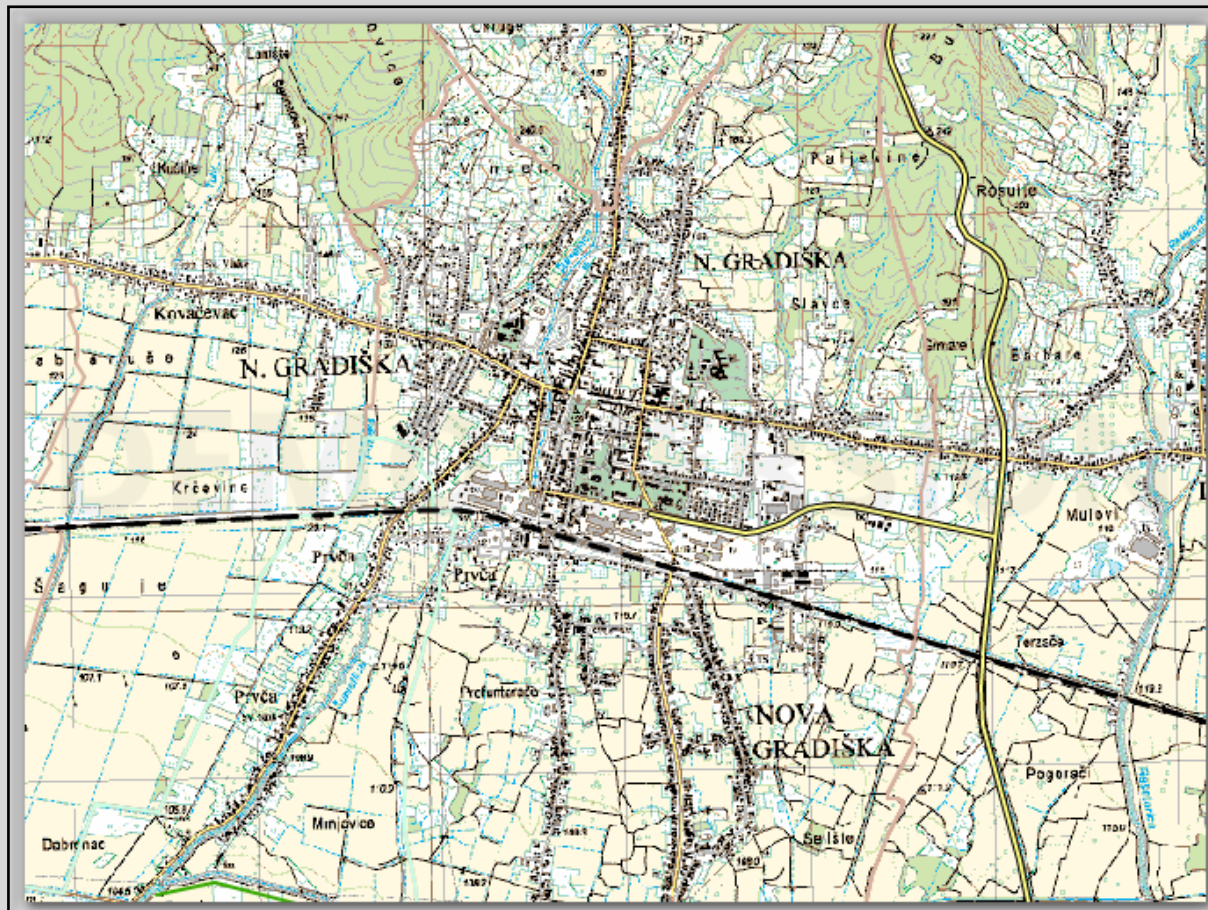
Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih preventivnih građevinskih i ne građevinskih mjera rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu. One su među opasnijim elementarnim nepogodama i na mnogim mjestima mogu uzrokovati gubitke ljudskih života, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i ekološke štete.

KARTA OPASNOSTI OD POPLAVE, VJEROJATNOSTI PLAVLJENJA:

BRANJENO PODRUČJE 4, MALI SLIV ŠUMETLICA CRNAC				
Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi	V-vodomjer	Područje ugroženo poplavom
		Naziv nasipa	P-pripremno stanje	
		Naziv dionice	R-redovno st.	
		Stacionaža po vodotoku	I-izvanredna obrana.	
		Stacionaža po nasipu	IS-izvanredno stanje.	
		Ukupna dužina nasipa	M-najviši zabilježen vodostaj	
D.4. 12.	Šumetlica, l.o. i d.o.; Nova Gradiška - ušće Šibnjačkog potoka rkm 7+784 – 18+640 (10,856 km)		V - Cernik, rkm 10+680 (163,92) P = +50 R = +80 I = +100 IS= +120 M = +118 (5.8.2014.)	Brodkoposavska; Nova Gradiška, Cernik,

Korištenje zemljišta unutar poplavnog područja

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Odnosi se na smrtno stradale, povrijeđene i evakuirane osobe. Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo, ali postoji mogućnost evakuacije stanovništva iz ugroženih naselja:

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	²³ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	X
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

GOSPODARSTVO :²⁴

Odnose se na materijalnu i finansijsku štetu u gospodarstvu. Šteta nastala od elementarne nepogode poplave, prikazana je u odnosu na proračun Grada.

Posljedice na gospodarstvo procijenjene su kroz štete na obrtnim sredstvima u poljoprivredi.

Šteta od poplava koja je uglavnom zahvatila poljoprivredne površine: ²⁵

godina	elementarna nepogoda	područje štete	iznos štete
2014.	Poplava	CIJELI GRAD	3.390.357,44

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

²³ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

²⁴ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

²⁵ Procjena rizika od velikih nesreća, 2018.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Negativni utjecaji poplava na kritičnu infrastrukturu se mogu promatrati kroz niz aspekata kao na primjer:

- velika brzina kretanja poplavnog vala (bujice, pucanje nasipa),
- dugotrajna pokrivenost većih područja vodom koja može biti i zagađena uslijed nekog incidenta i
- indirektne štete na područjima koja nisu poplavljena uslijed prekida/poremećaja u prometu, telekomunikacijama, snabdijevanju električnom energijom, opskrbom vode i sl.

Radi toga može se smatrati da poplave imaju negativan utjecaj na sve navedene grupe kritične infrastrukture.

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X	X	X
2 Malene				
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

4.1. Poplava - određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

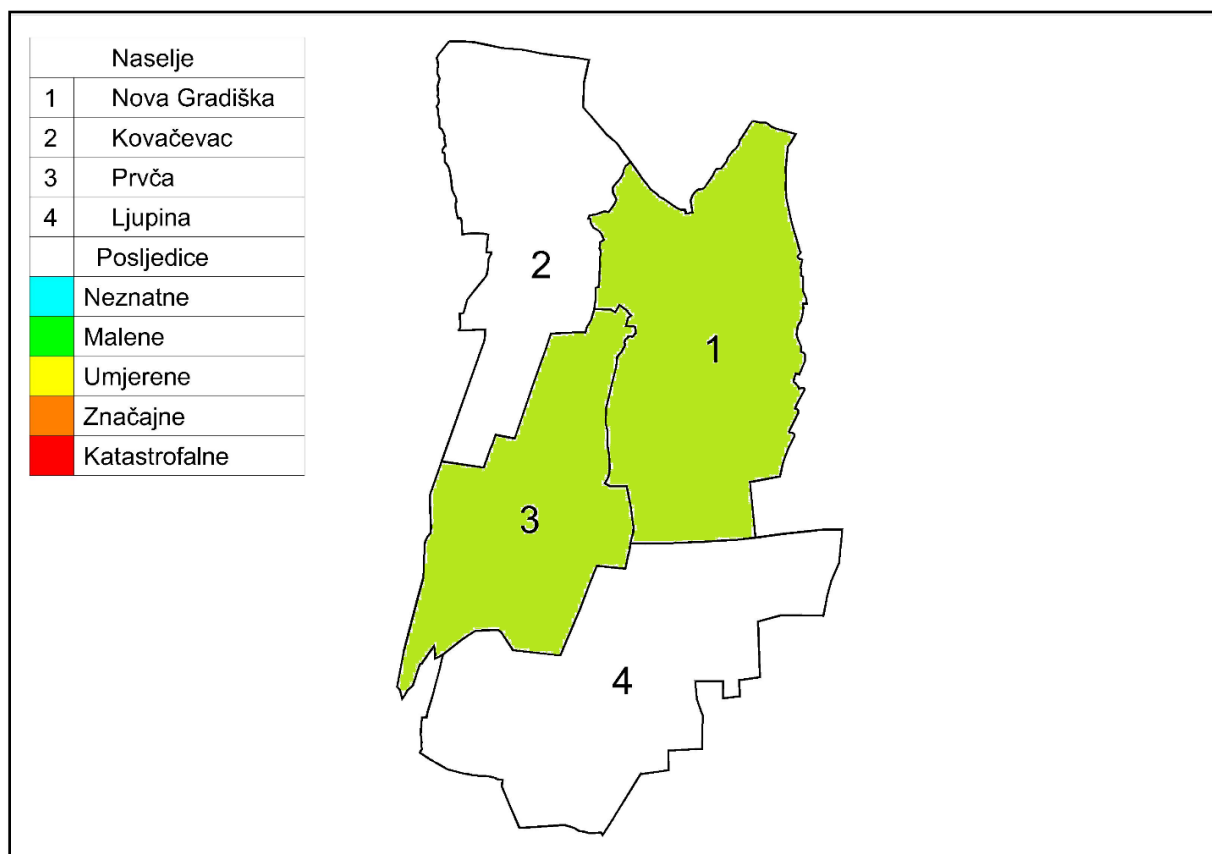
4.2. Poplava - zbirna ocjena posljedica

ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene				X
3 Umjerene	X	X		
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Zbirno posljedice poplave ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika.

Zbirna ocjena posljedica poplave nalazi se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.²⁶

4.3. Poplava – karta prijetnje

²⁶ Obzirom da se poplave uslijed iznimnih oborina bilježe kao elementarne nepogode preuzeti su podatci iz procjene šteta od elementarnih nepogoda, te se koristila logička metoda određivanja veličine šteta. Procjena rizika od velikih nesreća 2018.

4.4. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – poplava-

4.4.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika²⁷,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

4.4.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
 - a) Građevine ([Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - b) Opremu ([Prilog 5](#))
 - c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
 - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - e) Šume ([Prilog 2](#))
 - f) Stoku ([Prilog 2](#))
 - g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))

²⁷ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).

4. Nakon proglašenja prirodne nepogode²⁸ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²⁹ provode sljedeće radnje:
 - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

4.4.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

²⁸ članak 23. ovoga Zakona,

²⁹ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
 - 3.14 Dokumentacija o šteti (obrasci, tablice, fotodokumentacija).
4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
 5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
 6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
 7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
 8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
 9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

4.4.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave³⁰ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

4.4.1.4. *Gradsko i stručno povjerenstvo*

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.³¹
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju gradskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje grada,
 - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
 - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta, ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

³⁰ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

³¹ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite.

4.5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaci i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (prilog 9)	- izbacivanje vode koja se zadržala u kućama i podrumima - ispomoć oko ojačavanja zaštitne infrastrukture - izvlačenje sa poplavljenog područja bolesnih, starih i nemoćnih.
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica poplava po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica poplava po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (prilog 10)	Sanira posljedice poplava na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

4.6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

PODUZIMANJE PREVENCIJSKIH MJERA:

1. Zaštita od poplava temelji se većinom na obrambenim nasipima i širokim inundacijskim područjima uz vodotoke. Neke od posljednjih pojava velikih voda ukazale su potrebu kontinuiranih ulaganja u planiranje novih i rekonstrukcije postojećih protu-poplavnih rješenja, ne samo radi sprječavanja štete za infrastrukturu i materijalna dobra, nego i radi očuvanja bioraznolikosti i zaštićenih područja.
2. Izraditi planove upravljanja poplavnim rizicima, s ciljem smanjivanja štetnih posljedica poplava u zajednici za zdravlje ljudi, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarsku aktivnost.
3. Redovita procjena složenih rizika (istovremena pojavnost dva ili više rizika), poput ledenih poplava i pojave ledostaja.
4. Utvrđivanje dostatnih kapaciteta i potreba brzog odgovora.
5. Izgraditi višenamjenski sustavi uređenja i korištenja voda i zemljišta (koriste se za opskrbu vodom, proizvodnju električne energije, navodnjavanje, plovidbu, zaštitu od poplava, melioracijsku odvodnju, uzgoj riba, šport i rekreaciju).
6. Sustavi odvodnje oborinskih voda u urbanim sredinama izgraditi - radi brze i učinkovite oborinske (atmosferske) odvodnje u naseljenim mjestima te zaštite stanovništva i materijalnih dobara od poplava uzrokovanih oborinskim vodama (koncepti zadržavanja oborinskih voda što bliže mjestu njihova nastanka i njihovo korištenje, koncept planiranja izgradnje vodno osviještenih urbanih cjelina s integralnim pristupom odvodnji, zaštiti i višekratnom korištenju vodnih resursa).³²

³² Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)

SUŠA

5. Prirodna nepogoda – SUŠA –

DEFINICIJA SUŠE:

Suša je prirodna pojava, elementarna nepogoda koja je primarno vezana uz deficit oborine kroz dulje vremensko razdoblje u odnosu na prosječne oborinske prilike na određenom području. Sušu definira i povećana temperatura zraka u odnosu na prosječne temperaturne prilike na određenom području. Ona predstavlja kompleksan proces koji uključuje različite faktore za određivanje rizika i osjetljivosti na sušu. Suša se relativno sporo razvija, dugo traje, i teško je odrediti njezin vremenski početak i kraj. Posljedice suše ogledaju se gotovo u svim aspektima života kod ljudi, biljaka i životinja. Manjak oborine se može pojaviti tijekom tjedana, mjeseci ili godina što može imati za posljedicu smanjenje površinskih i podzemnih zaliha vode, odnosno smanjenje protoka vode u vodotocima te razine vode u jezerima i u podzemlju, uzrokujući hidrološku sušu. Pored hidrološke suše i kratkoročni manjak oborine u vegetacijskom razdoblju može uzrokovati nedostatak vode u tlu (zasušenje) koja je potrebna za razvoj biljnih kultura te biljke zaostaju u rastu i razvoju što se u konačnici odražava smanjenjem prinosa i nestabilnošću biljne proizvodnje.

Osim nedostatka oborine, kad dođe do povećanja temperature zraka (zatopljenje) kod biljke se javlja povećana potreba biljke za vodom. Pojava suše (zasušenje i zatopljenje) u biljnoj proizvodnji naziva se agronomska suša. Agronomska suša se može pojaviti u sva četiri godišnja doba i imati posljedice na opskrbu biljke vodom.

Kada je zima bez oborine (kiša, snijeg ili pojava suhog snijega), ne stvara se zaliha vode u tlu. U vrijeme suhog proljeća i uz pojavu vjetrova isušuje se površinski sloj tla, te jare kulture ne mogu pravodobno i kvalitetno nicati. Tijekom jeseni, nedovoljno oborina usporava razvoj ozimih kultura. Kada suša nepovoljno utječe na raspoložive zalihe vode i posljedično na opskrbu vodom radi zadovoljavanja ljudskih i gospodarskih i kulturnih potreba, tada je riječ o socijalno ekonomskoj suši.

VODOOPSKRBINI SUSTAV GRAD:

Vodoopskrba osigurana je iz akumulacije „Bačica“ koja se ne nalazi na području grada Nove Gradiške, te kaptaže na potoku Šumetlica.

Na potezu od akumulacije Bačica do središnje zone Nove Gradiške cjevovod se izvodi sa profilima Ø 400 i 300 dok se unutar urbanog područja razvod radi sa profilima Ø 250 + 100 za glavni longitudinalni pravac odnosno profilima Ø 150 + 100 (2x Ø 100) na području Prvče, te profilom Ø 150 na području Gradiška jug.

Na prostoru grada postoje vodoopskrbni objekti u vidu dvije crpne stanice manjeg kapaciteta za opskrbu naselja Slavča i ulicu Sv. Vinka. Vodosprema koji bi bili dio kritične infrastrukture nema te time i štetnih posljedica od ugroza.

Na području grada nema značajnijih industrijskih potrošača tako da je opća bolnica najveći i najznačajniji potrošač a zatim tvrtke: Beton d.o.o; i Clarum d.o.o. Tvrtka Slavonija-slad d.o.o. ima vlastiti tehnološki vod kojim se opskrbljuje tehnološkom vodom.

Vodoopskrbno područje definirano je sa višom i nižom zonom pri čemu unutar više zone ulaze područja iznad prostora Mala, te dio izgradnje na lokalitetu Slavča. Osiguranje novih količina vode unutar područja grada moguće je samo kroz zahvaćanja u podzemne vode, koje obzirom na prisutnost visokih količina željeza nisu pogodne za korištenje bez uređaja za kondicioniranje i odstranjivanje suvišnog željeza.

Sva naselja su prikopčana na zajednički vodoopskrbni sustav.

STRUKTURA ZEMLJIŠTA:

Od ukupne površine grada Nove Gradiške (35.882 ha), 40% površine registrirano je kao poljoprivredno zemljište (14.455,16 ha) što ukazuje na značaj i potencijal poljoprivrede u kontekstu gospodarskog razvoja grada. Međutim valja napomenuti kako se trenutno od ukupno registriranog poljoprivrednog zemljišta koristi i obrađuje samo 23,74%.

Suša stoga može izazvati velike štete i znatno slabljenje gospodarske aktivnosti u poljoprivredi.

U narednoj tablici prikazana je struktura zemljišta prema namjeni:

VRSTE ZEMLJIŠTA	POVRŠINA U ha
oranice i vrtovi	1360,05
voćnjaci	74,62
vinogradi	12,84
livade	136,40
pašnjaci	8,78
povrtnjaci	19,14
neobrađeno	96,38

ŠTETE OD SUŠE NA PODRUČJU GRADA:

<i>godina</i>	<i>elementarna nepogoda</i>	<i>područje štete</i>	<i>iznos štete</i>
2015.	Suša	Sva naselja grada Nova Gradiška	2.889.730,30
2017.	suša	Sva naselja grada Nova Gradiška	2.396.301,65

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – SUŠU – :

Opažene klimatske promjene upućuju na osušenje u Sredozemlju, kojemu pripada i dio Hrvatske, osobito u ljetnim mjesecima. Osim smanjenja oborine prisutno je i povećanje temperature zraka koje doprinosi negativnom učinku suše. Klimatski scenariji za Hrvatsku prema kraju 21. stoljeća ukazuju na moguće smanjenje ukupne količine oborine u tri sezone (proljeće, ljeto i jesen), prvenstveno u priobalnoj, južnoj i gorskoj Hrvatskoj (MZOIP, 2014).³³

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Suša rijetko izaziva brze i dramatične gubitke u ljudskim životima, ali zahvaća biljni i životinjski svijet te može imati značajan utjecaj na ekosustav. Dovodi do pada prihoda proizvođača, smanjenja ukupnog fonda hrane, velikih poremećaja na tržištu poljoprivrednih proizvoda čak i do pojave gladi osobito kod životinja.

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	³⁴ 6<0,001	X
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

GOSPODARSTVO :

Posljedice suše se, uz velike financijske štete (procjena smanjenja uroda kultura i do 90%), očituju i kroz negativnu vanjskotrgovinsku razmjenu te nisku konkurentnost domaće proizvodnje tako da je navodnjavanje zasigurno jedna od izuzetno važnih mjera i potreba kojima se te štete mogu smanjiti, a u određenim okolnostima i potpuno izbjeći.³⁵

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

³³

https://www.google.com/search?rlz=1C1GCEA_enHR746HR746&ei=beR1XK3IFOGNmwx61rTYCQ&q=utjecaj+klimatskih+promjena+na+pojavu+tuče&oq=utjecaj+klima

³⁴ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

³⁵ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3.(4).

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X	X	X
2 Malene				
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

5.1. Prirodna nepogoda – suša – vjerojatnosti događaja

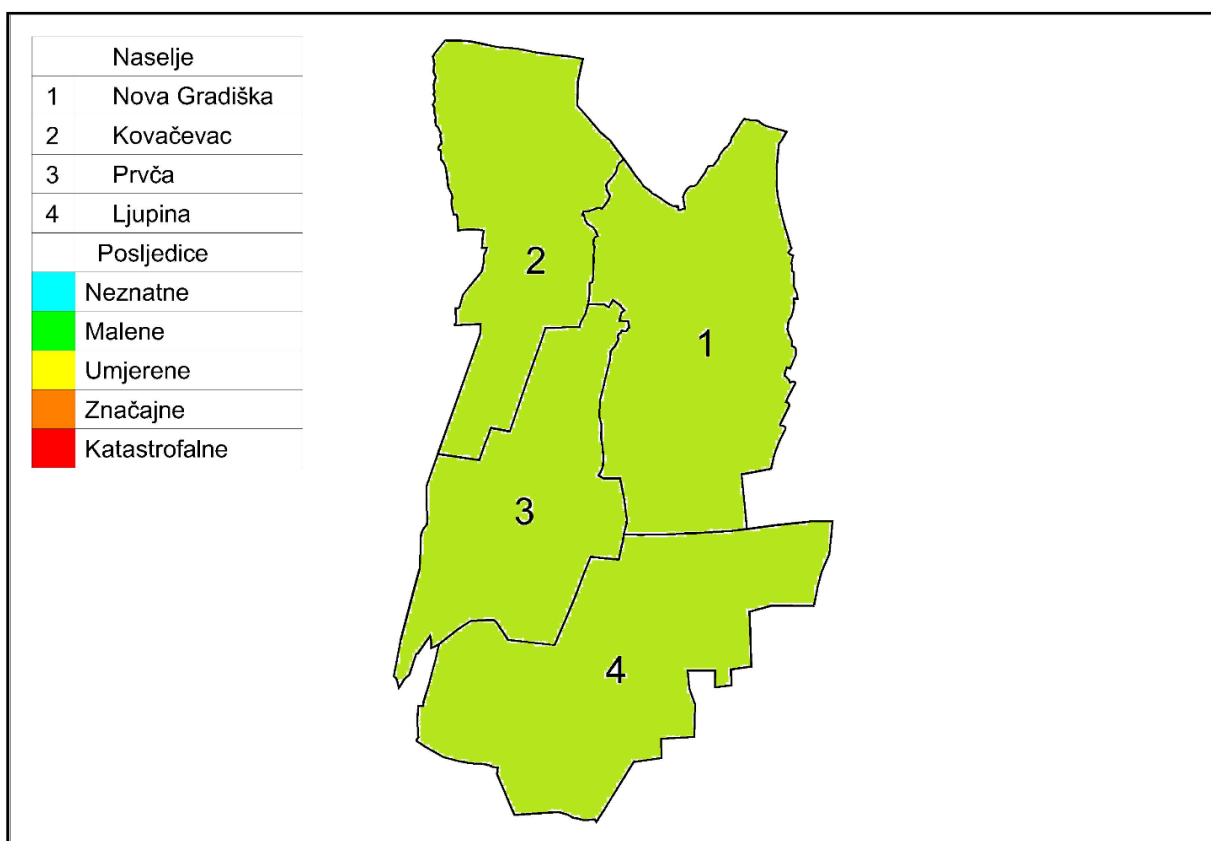
Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

5.2. Prirodna nepogoda – suša – zbirna ocjena posljedica

ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X		X	X
2 Malene		X		
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Zbirno posljedice suše ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 2 – malene posljedice**.

5.3. Prirodna nepogoda – suša – karta prijetnje

5.4. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – suše –

5.4.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika³⁶
2. ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode,
4. u vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada),

³⁶ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

5. proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

5.4.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
 - a) Građevine ([Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - b) Opremu ([Prilog 5](#))
 - c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
 - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - e) Šume ([Prilog 2](#))
 - f) Stoku ([Prilog 2](#))
 - g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))
 - h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode³⁷ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela³⁸ provode sljedeće radnje:
 - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine

³⁷ članak 23. ovoga Zakona,

³⁸ članak 5. ovoga Zakona.

- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

5.4.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
 - 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,

3.14 Dokumentacija o šteti (obrasci, tablice, fotodokumentacija).

4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

5.4.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave³⁹ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

5.4.1.4. Gradsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁴⁰
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju gradskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje grada,

³⁹ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁴⁰ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
 - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.
5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

5.5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaci i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (prilog 9)	Provode gašenje požara, opskrbu pitkom vodom, vatrogasno dežurstvo
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica suše po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer pitke vode (prilog 10)	Osigurava redovitu isporuku pitke vode
Postrojba CZ opće namjene (prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

5.6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

PLAN NAVODNJAVANJA OPĆINE:
- Poljoprivredna proizvodnja je proizvodnja koja najviše ovisi o klimatskim uvjetima, činjenica je da je navodnjavanje poljoprivrednih površina na kojima su zasijane poljoprivredne kulture ključna stvar za poljoprivrednu proizvodnju u vrijeme opaženih klimatskih promjena. Jedno od važnih polazišta za planiranje navodnjavanja jest utvrđivanje raspoloživosti i kvalitete vodnih resursa. Kada se radi o racionalnom gospodarenju vodnim resursima za potrebe navodnjavanja tada se to prvenstveno odnosi na stvaranje uvjeta za osiguranje zaliha vode za navodnjavanje. - Kao mjere za ublažavanje posljedica potrebno je mjerama i instrumentima agrarne politike poticati proizvođače na ulaganje u sustav navodnjavanja (za što danas stoje na raspolaganju i sredstva fondova EU).
OSIGURANJE USJEVA OD SUŠE:
- Prema podacima Državnog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda u razdoblju u Hrvatskoj suša uzrokuje najveće ekonomske gubitke od svih elementarnih nepogoda (44%). Osobito je ugrožen poljoprivredni sektor u kojemu se smanjenje uroda uzrokovano sušom, ovisno o intenzitetu i duljini trajanja, kreće od 20% do 90%. - Smanjeni prihodi i nestabilnost tržišta sa sociološkog stajališta izazivaju kod proizvođača nesigurnost i nepovjerenje u tržište. S ekonomskog stajališta smanjuje se solventnost gospodarskih subjekata, manji je broj ugovorene proizvodnje, manja su kapitalna ulaganja što ima dugoročne posljedice za opstojnost, rast, razvoj i konkurentnost proizvodnje osobito na manjim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima.
UZGAJANJE NOVIH KULTURA:
Promjena klime omogućuje uzgoj poljoprivrednih kultura, odnosno sorti koje je ranije bilo moguće uzgajati samo u toplijim područjima.

TUČA

6. Prirodna nepogoda – TUČA –

DEFINICIJA TUČA:

Područje Hrvatske nalazi se u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Tuča je kruta oborina sastavljena od zrna ili komada leda, promjera većeg od 5 do 50 mm i većeg. Elementi tuče sastavljeni su od prozirnih i neprozirnih slojeva leda. Tuča pada isključivo iz grmljavinskog oblaka Cumulonimbusa, a najčešća je u toplom dijelu godine. Sugradica je isto kruta oborina sastavljena od neprozirnih zrna smrznute vode, okruglog oblika, veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom. Na meteorološkim stanicama bilježi se uz tuču i sugradicu pojava ledenih zrna u hladnom dijelu godine. Ledena zrna su smrznute kišne kapljice ili snježne pahuljice promjera oko 5 mm, koja padaju pri temperaturi oko ili ispod 0°C. Pojave tuča, sugradica i ledena zrna zajedničkim imenom zovu se kruta oborina. Svojim intenzitetom nanose velike štete pokretnoj i nepokretnoj imovini, kao i poljoprivredi.

STRUKTURA ZEMLJIŠTA:

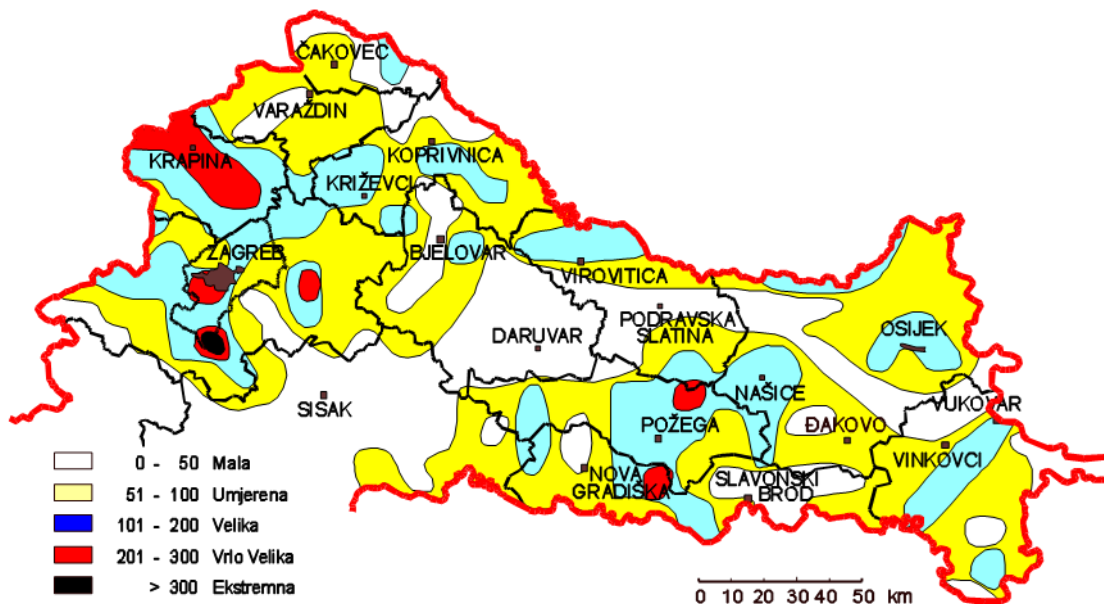
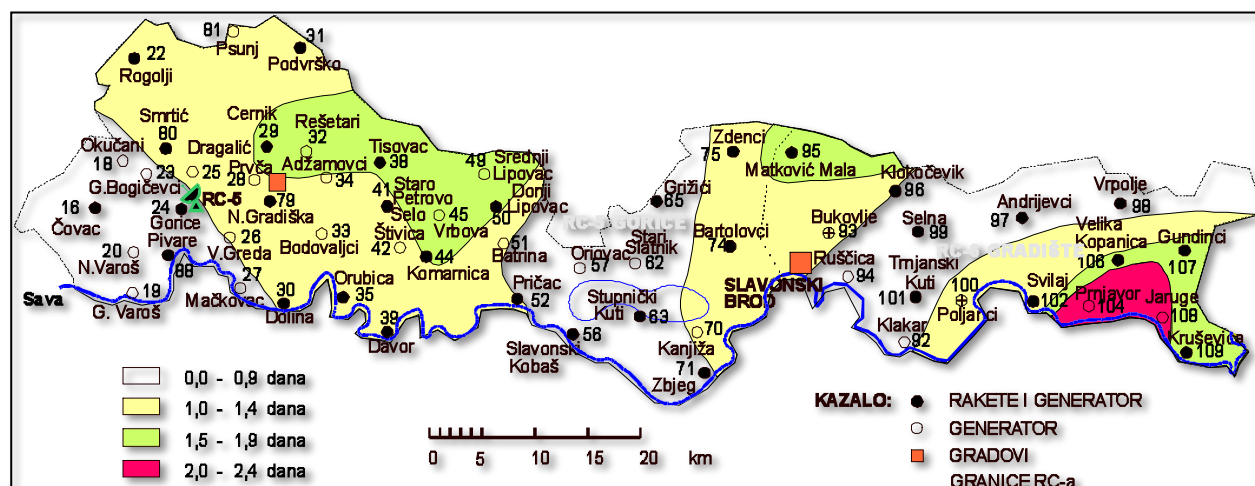
VRSTE ZEMLJIŠTA	POVRŠINA U ha
oranice i vrtovi	1360,05
voćnjaci	74,62
vinogradi	12,84
livade	136,40
pašnjaci	8,78
povrtnjaci	19,14
neobrađeno	96,38

SUSTAV OBRANE OD TUČE:

Da bi se zaštitile poljoprivredne površine i smanjile štete nastale od tuče, prije više od 30 godina u kontinentalnom dijelu Hrvatske osnovana je obrana od tuče. Državni hidrometeorološki zavod provodi obranu od tuče na ukupnoj površini od 24 100 km². Sezona obrane od tuče traje od 1. svibnja do 30. rujna kada tuča može prouzročiti velike štete na poljoprivrednim kulturama i ostaloj imovini. Operativna obrana provodi se pomoću raketa, a od 1995. i prizemnim generatorima, na osam Radarskih centara (RC). Svaki centar odgovoran je za svoj dio branjenog područja.

Broj dana s tučom

MJESEC	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	GOD.
SRED	0.1	0.0	0.1	0.1	0.2	0.3	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.8
STD	0.2	0.0	0.2	0.2	0.5	0.4	0.3	0.2	0.3	0.0	0.0	0.0	1.2
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MAKS	1	0	1	1	2	1	1	1	1	0	0	0	5

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – TUČU - :

Poljoprivreda posebno je osjetljiva na klimatske promjene jer je općenito jako ovisna o vremenskim prilikama. Sva izravna klimatska obilježja – temperatura, oborine i vremenski uvjeti – utječu na proizvodnju. Zbog ukupne vrijednosti, utjecaja na sigurnost hrane i radnih mjesta koja otvara poljoprivreda je važna grana hrvatskoga gospodarstva na koju su već u proteklih nekoliko godina snažno utjecale klimatske promjene. Posljedice ekstremnih vremenskih pojava kao što su poplave i tuče te nedostatak vode bili su prosječni gubici od 176 milijuna eura na godinu od 2000. do 2007., a razmjeri štete u budućnosti bi se mogli i povećati. Ranija cvatnja i sazrijevanje pojedinih sorata grožđa, maslina i voća zbog toplije zime i proljeća donekle pozitivno utječu na poljoprivrednu proizvodnju, što omogućuje veće prinose. Međutim, vinogradarske regije mogle bi proširiti svoje sortimente, zbog čega bi se izgubila regionalna obilježja vina i smanjila njihova konkurentnost.⁴¹

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

U slučaju tuče moguć je negativan utjecaj na život i zdravlje ljudi (ozljede, evakuacija iz oštećenih objekata).

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	⁴² 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	X
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

GOSPODARSTVO :

Obrana od tuče

U Hrvatskoj smo često svjedoci štetama u poljoprivredi uzrokovanih tučom. Pojava tuče češća je s povećanjem temperature zraka na globalnoj razini pa je i za očekivati još češću pojavu tuče u budućnosti. Zaštita od tuče već se desetljećima odvija protugradnim raketama u Republici Hrvatskoj. Druga najraširenija tehnika obrane od tuče u svijetu jest upotreba mreža protiv tuča. Protugradne rakete su dosta jeftinije od mreža, no nedostatak im je što ne mogu spriječiti pojavu već formiranih kuglica tuče.

⁴¹ Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Zagreb 2017.

⁴² Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

godina	elementarna nepogoda	područje štete	iznos štete
2014.	Tuča	LJUPINA	2.270.568,23
2015.	Tuča	CIJELI GRAD	2.673.788,37

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Štete od tuče mogu nastati na dalekovodima i telekomunikacijskim objektima, a moguće su i manje štete na objektima od javnog društvenog značaja. Ne očekuje se dulji prekid u funkciji kritične infrastrukture.

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene	X	X	X	X
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**

6.1. Tuča - određivanje vjerojatnosti događaja

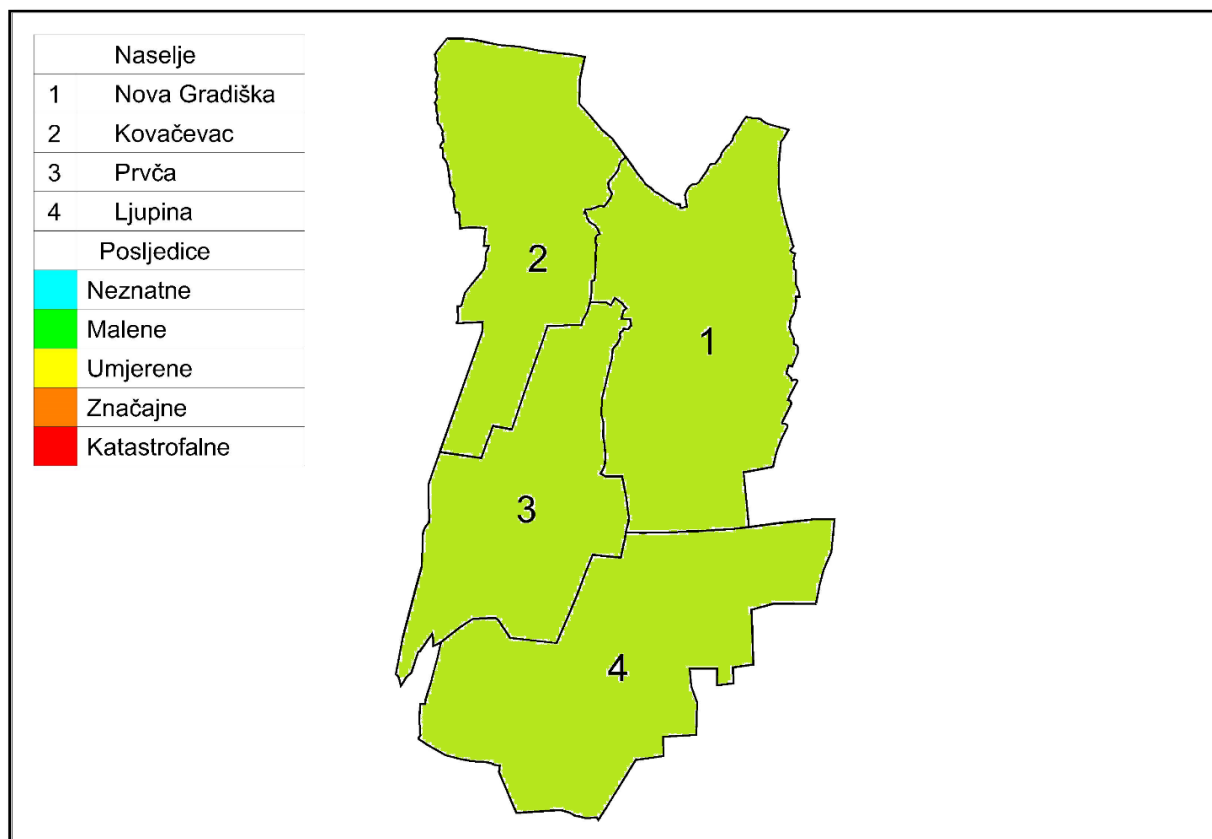
Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

6.2. Prirodna nepogoda – tuča – zbirna ocjena posljedica

Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost i politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene		X	X	X
3 Umjerene	X			
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Zbirne posljedice ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 2 – malene posljedice**.

6.3. Prirodna nepogoda – tuča – karta prijetnje

6.4. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – tuče –

6.4.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika⁴³,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

6.4.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
 - a) Građevine ([Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - b) Opremu ([Prilog 5](#))
 - c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
 - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - e) Šume ([Prilog 2](#))
 - f) Stoku ([Prilog 2](#))
 - g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))

⁴³ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).

4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁴⁴ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁴⁵ provode sljedeće radnje:
 - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

6.4.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

⁴⁴ članak 23. ovoga Zakona,

⁴⁵ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
 - 3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).
- 4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
 - 5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
 - 6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
 - 7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
 - 8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
 - 9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

6.4.1.3. Žurna pomoć

- 1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
- 2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁴⁶ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

6.4.1.4. *Gradsko i stručno povjerenstvo*

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁴⁷
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju gradskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje grada,
 - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
 - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

⁴⁶ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁴⁷ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite.

6.5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaca i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 9)	Pomažu u raščišćavanju
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 10)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

6.6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

MJERE ZA SMANJIVANJE ŠTETA OD TUČE:
Postoje takozvane autonomne mjere i dugoročne, odnosno planirane mjere prilagodbe: 1. Autonomne mjere su promjena sortimenta, datuma sjetve/žetve, upotreba gnojiva i pesticida. 2. Dugoročne mjere podrazumijevaju strukturne promjene u svrhu prilagodbe na klimatske promjene. To uključuje način korištenja poljoprivrednog zemljišta, njegovu lokaciju, tip uzgoja, sorte te razne agrotehničke mjere. Primjerice proizvođač može upotrijebiti one sorte koje su otpornije na novonastale uvjete te daju stabilne prinose i urode ili implementirati sustave navodnjavanja i odvodnje kako bi smanjili moguće probleme nastale nedostatkom ili viškom vode.
EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA KAO PRILAGODBA NA KLIMATSKE PROMJENE:
Jedno od rješenja i odgovora na klimatske promjene svakako je prelazak na ekološku poljoprivredu. Iako je prelazak na ovaj tip proizvodnje dugotrajan proces te zahtijeva znatno podizanje kapaciteta u smislu edukacije i tehnologija, on se svakako može nazvati mjerom prilagodbe klimatskim promjenama.
ODABIR OTPORNIJIH VRSTA I SORTI:
1. Bioraznolikost povećava otpornost ekosustava na promjenjive uvjete i stresove. Kao mjera u prilagodbi klimatskim promjenama odabiru se one vrste i sorte koje su otporne na visoke temperature, suše, poplave, visoku razinu soli u tlu te one koje su otporne na bolesti i štetnike. Sukladno tome, biljni oplemenjivači, intenzivno rade na selekciji biljnih i životinjskih vrsta koje imaju svojstva otpornosti na pojedine pojave. Smatra se da će u Europi ova mjera imati najmanje utjecaja za odabir kultura na pašnjacima dok će biti posebno važna u ratarskoj proizvodnji te djelomično u vinogradarstvu. Istraživanja pokazuju da će se najviše izmjenjivati nove sorte ječma i kukuruza.
ZAŠTITA OD TUČE:
1. Mreže izvrstan su način obrane od tuče, no njihov veliki nedostatak je njihova cijena od 5000 eura po hektaru. 2. Protugradne rakete.⁴⁸

⁴⁸ Gospodarski list, veljača 2018.

MRAZ

7. Prirodna nepogoda – MRAZ –

DEFINICIJA MRAZ:

Mraz je meteorološka pojava koja nastaje pri tlu u vedrim noćima i pri slabijem vjetru, kad uz hladno tlo prizemni sloj zraka pri temperaturi nižoj od 0 °C izravno prijeđe iz vodene pare u led (depozicija). Najčešće se javlja po dolinama u koje se slijeva hladan zrak s okolnih obronaka. Iščezava nakon izlaska Sunca, kad se tlo i sloj zraka uz tlo zagriju.

Mraz se pojavljuje u zoru, kada ima dovoljno vlage u zraku i dolazi do pada temperature. Ovisno o padu temperature mraz može biti slab, umjeren, jak i vrlo jak. Prvi jesenski mrazovi uglavnom su slabi do umjereni. Kasnije dolazi do pojave jakih i vrlo jakih mrazova. Pojedine biljne vrste podnose slabe mrazove ili nisu otporne na jake ili vrlo jake pojave. Mraz se pojavljuje u zoni rizosfere (područje korijena), i riječ je o jakim i vrlo jakim mrazovima. Slabi i umjereni mrazovi uglavnom se vide na nadzemnom djelu biljaka. Reljefno gledano mraz se pojavljuje u tzv. mrazištima. To su udubljenja u reljefu gdje dolazi do pada temperature u zoru te do pojave mraza.

TEMPERATURA NA KOJOJ DOLAZI DO POJAVE MRAZA:

U umjerenom zemljopisnom pojasu koriste se sljedeće formulacije za opisivanje temperatura:

- slab mraz: 0 °C do -4 °C
- umjereni mraz: -4 °C do -10 °C
- jaki mraz: -10 °C do -15 °C
- vrlo jaki mraz: ispod -15 °C

Kod slabih mrazova dolazi do oštećenja zelenih nezaštićenih dijelova. Takvu pojavu biljke prepoznaju kao stres, što dovodi do pada otpornosti. Ako su biljke na vrijeme pripremljene te su povukle biljne sokove na vrijeme, mraz nema nepovoljno djelovanje. Kod pojave slabih i umjerenih mrazova dolazi do oštećenja zelenih dijelova biljaka, što ne dovodi do velikih problema za biljke. Kod pojave jakih i vrlo jakih dolazi do oštećenja tkiva, što može izazvati značajna oštećenja na deblu, granama, krošnji i sl. Prilikom smrzavanja tla dolazi do odumiranja korijena i „izbacivanja“ korijena ako biljka nije prilagođena na takve uvjete⁴⁹.

STRUKTURA ZEMLJIŠTA:

VRSTE ZEMLJIŠTA	POVRŠINA U ha
oranice i vrtovi	1360,05
voćnjaci	74,62
vinogradi	12,84
livade	136,40
pašnjaci	8,78
povrtnjaci	19,14
neobrađeno	96,38

⁴⁹ <http://blog.meteo-info.hr/meteorologija/iako-nastaje-pri-tlu-i-mraz-je-oborina/>

ŠTETE OD MRAZA:

Štete poljoprivredi nanose i izrazito niske, odnosno visoke temperature zraka. Pri niskim temperaturama dolazi do pojave mraza. Mraz je naročito opasan za voćarsku proizvodnju. Pri temperaturi zraka od -1,2 do 2° C izmrzavaju zametnuti plodovi, dok cvatovi izmrzavaju na temperaturi od -2 do 3° C.

Gubici u gospodarstvu u slučaju mraza najviše se osjete u poljoprivredi.

<i>godina</i>	<i>elementarna nepogoda</i>	<i>područje štete</i>	<i>iznos štete</i>
2016.	Mraz	CIJELI GRAD	1.102.898,04

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – MRAZ - :

Klimatske promjene postale su veliki problem današnjice te se njihov utjecaj uočava u poljoprivrednoj proizvodnji, a isto tako i u voćarstvu. Javljaju se mnogi problemi vezani za mirovanje voćnih vrsta, prijevremenu cvatnju, pojavu raznih nepogoda (mraza, suše, poplava) i brojnih drugih stresnih čimbenika koji štetno djeluju na voćne vrste. Ciljevi ovog rada su: utvrditi aktualne probleme u proizvodnji jezgričavog voća kao posljedicu pojave neuobičajenih klimatskih prilika te ukazati na mogućnost prilagodbe sortimenta i tehnologije uzgoja u cilju postizanja viših priroda i bolje kakvoće plodova. U Republici Hrvatskoj prevladava umjerena klima te se posljednjih godina povećava srednja godišnja temperatura, zime postaju sve blaže, a u vegetaciji se javljaju mrazovi i ekstremne suše. Zadatak voćara je ublažiti negativno djelovanje klimatskih promjena na proizvodnju voća te prilagoditi tehnologiju uzgoja i sortiment voćne vrste s obzirom na klimu određenog područja.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo.

GOSPODARSTVO :

Gubici u gospodarstvu u slučaju mraza najviše se osjete u poljoprivredi. Na području općine u posljednjih 10. godina bila je proglašena jedna elementarna nepogode od mraza.⁵⁰

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

⁵⁰ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

7.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – mraz –

7.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika⁵¹,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

7.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
 - a) Građevine ([Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - b) Opremu ([Prilog 5](#))
 - c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
 - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - e) Šume ([Prilog 2](#))
 - f) Stoku ([Prilog 2](#))
 - g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))

⁵¹ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).

4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁵² radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁵³ provode sljedeće radnje:
 - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

7.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

⁵² članak 23. ovoga Zakona,

⁵³ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
 - 3.14 Dokumentacija o šteti (obrasci, tablice, fotodokumentacija).
- 4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
 - 5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
 - 6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
 - 7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
 - 8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
 - 9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

7.1.1.3. Žurna pomoć

- 1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
- 2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁵⁴ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

7.1.1.4. *Gradsko i stručno povjerenstvo*

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁵⁵
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje grada,
 - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
 - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

⁵⁴ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁵⁵ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite.

7.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaca i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 9)	Pomažu u raščišćavanju snježnih nanosa
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 10)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

7.3. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

MJERE ZA UBLAŽAVANJE MRAZA:
Mjere za ublažavanje smrzavanja mora odabrati proizvođač za svako mjesto. Kako bi se ublažavanje smrzavanja uspješno primijenilo, mora se postupati jednako pažljivo kao i kod ostalih agrotehničkih mjera. Uspjeh ovisi o pravilnoj upotrebi odgovarajuće opreme, iskustvene prosudbe, pažnje na detaljima i predanosti. Kišenje, prvenstveno raspršivačima, pokazalo se kao najpouzdaniji i najisplativiji način smanjivanja ili ublažavanja mraza. Uspješna primjena sustava navodnjavanja može značiti razliku između potpunog gubitka usjeva i minimalne štete. Sustavima kap na kap i navodnjavanjem raspršivačima borimo se protiv mraza. Razvoj inovativnih tehnologija, uz najveći standard kvalitete omogućili su prilagođavanje sustava za borbu protiv mraza svakom nasadu i njegovim potrebama.
ODABIR ODGOVARAJUĆEG SUSTAVA:
Pravilan odabir sustava za ublažavanje smrzavanja je ključno pitanje. Prije svega, to je ekonomski izazov. Cilj je osigurati dovoljnu zaštitu usjeva, osiguravajući redovitu količinu i kvalitetu berbe i trenutne operativne troškove nasuprot mogućem trošku izbjegavanja oštećenja. Da bi se odabrao odgovarajući sustav za ublažavanje mraza, treba uzeti u obzir: • dostupnost vode • dostupnost energije • veličinu zaštićenog područja • meteorološka svojstva mjesta • topografiju mjesta i posebnosti mikroklima • očekivanu učestalost pojave mraza • očekivano trajanje pojave mraza • udaljenost između stabala/redova i promjera drveća (za lokalnu pokrivenost) • kritičnu temperatura biljke u svakoj svojoj fazi rasta Obično se koristi jedan od tri raspoloživa sustava: 1. Puna pokrivenost prskanja nasada raspršivačima - Raspršivači pokrivaju čitavu površinu nasada, postavljaju se iznad krošnji i stvaraju ravnomjernu kišu. 2. Prskanje raspršivačima podloge ispod krošnji nasada - Za razliku od prethodne metode, ova ne pokriva pupoljke i cvijeće na krošnjama. Led se stvara na podlozi ispod nasada i u procesu zamrzavanja vode dolazi do oslobađanja energije koja zagrijava zrak u krošnjama. 3. Lokalizirano navodnjavanje sa raspršivačima (Strip aplikacija) - Toplinska energija usmjerena je samo na usjev. Tretira se samo površina krošnji nasada što značajno štedi količinu vode i energije potrebne u borbi protiv mraza.

IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA

8. Prirodna nepogoda – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA –**VELIKA VISINA SNIJEGA:**

Snijeg može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.). Za prvu ocjenu ugroženosti od snijega analizira se učestalost padanja snijega, maksimalna visina novog snijega, maksimalna visina snježnog pokrivača po mjesecima, te procjena očekivane godišnje maksimalne visine snježnog pokrivača za povratni period od 50 godina.

Maksimalna izmjerena visina novog snijega iznosila je 30 cm (siječanj 1984.). Iako se snijeg u studenom javlja rjeđe maksimalna visina novog snijega u dvije zime je bila iznad 20 cm (25 i 28 cm). U prosincu, veljači i ožujku bio je 18, 17 odnosno 12 cm.

Najveće visine snježnog pokrivača tijekom zime javljaju se najčešće u siječnju (5 puta u 20 godina), zatim po učestalosti slijede veljača i studeni (4 odnosno 3 puta u 20 godina). Maksimalni snježni pokrivač od 48 cm izmjeren je u ožujku (1986.). Slijedi ga maksimum od 41 cm u veljači iste godine. U studenom, prosincu i siječnju izmjerene su maksimalne visine snježnog pokrivača od 33 do 38 cm. Prema procjeni ekstremnih vrijednosti, jednom u 50 godina može se očekivati snježni pokrivač od 75 cm, odnosno s vjerojatnošću 98% da neće biti premašen.

Snježne prilike prema podacima meteorološke postaje mogu se očekivati u nizinskom dijelu Požeško - slavonske županije. Na višim nadmorskim visinama treba računati s nešto učestalijim padanjem snijega, višim novim snijegom i većim maksimalnim visinama. Svakih 100 m visine može se očekivati 3-4 dana više s padanjem snijega godišnje i 10 cm više maksimalne visine snježnog pokrivača za 50-godišnji povratni period. Najveći rizik od pojave snijega, maksimalnih visina novog snijega i snježnog pokrivača u Županiji je u zimskim mjesecima (prosinac, siječanj i veljača). Međutim, treba naglasiti, da početkom snježne zime u studenom, kao i u ožujku treba računati s rjeđim snježnim oborinama, ali koje mogu biti obilnije.

Padanje snijega na prostoru grada može se očekivati svake godine. Poteškoće se mogu očekivati u odvijanju cestovnog prometa, ali ne u toj mjeri da izazovu poremećaje u snabdijevanju stanovništva. Za očekivati je veći broj prometnih nesreća, ali ne u toj mjeri da posljedice ne mogu sanirati redovne službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovite djelatnosti. Čišćenje prometnica organizirano je ugovorno kroz zimsku službu. Dosadašnja iskustva rada zimske službe u smislu održavanja županijskih i lokalnih cesta su dobra budući da je osigurana prohodnost cesta u ovim uvjetima.

Velike količine snijega mogu izazvati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, obiteljske kuće i sl.) Posljedice na kritičnu infrastrukturu trenutno nije moguće procjenjivati budući da nisu dostupni podatci i pokazatelji vlasnika infrastrukture vezane za karakteristike postrojenja, niti rezultati simulacija mogućih posljedica od izvanrednog događaja.

POLEDICA:

Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe. Ledena kiša odnosi se na kišu sačinjenu od prehladnih kapljica koje se u doticaju s hladnim predmetima i tлом zamrzavaju, te tvore glatku ledenu koru na zemlji meteorološkog naziva poledica. Ta poledica kao meteorološka pojava se ne smije zamijeniti s površinskim ledom koji pokriva tlo te nastaje otapanjem snijega i stvaranjem ledene kore ili smrzavanjem kišnih barica. Opisane pojave vezane uz zaleđivanje kolnika u daljnjem tekstu će se nazivati zajedničkim imenom poledica.

Samo opažanje navedenih meteoroloških pojava, ograničeno na meteorološke postaje, za potrebe procjene ugroženosti od poledice nije dovoljno. Potreban je općeniti kvantitativni kriterij izražen pomoću mjerljivih veličina koji će odrediti potencijalne uvjete za pojavu svih uzroka zaleđenih kolnika na širem području. Povoljni, odnosno potencijalni meteorološki uvjeti za stvaranje poledice pri tlu pojavljuju se u onim danima kada se javlja oborina (oborinski dani s dnevnom količinom oborine $R_d \geq 0.1$ mm) i temperatura zraka je pri tlu ≤ 0 °C odnosno na 2 m ≤ 3 0 °C. Sinoptičke situacije pri kojima se najčešće ostvaruju povoljni uvjeti za nastanak poledice, odnosno zaleđenih kolnika, javljaju se od jeseni do proljeća. U kasnu jesen, početkom zime i u rano proljeće karakteristično je premještanje brzo pokretnih ciklonainih i frontainih sustava sa sjeverozapada ili jugozapada. Takvi sustavi često su praćeni naglim promjenama vremena. Pri nailasku sustava javlja se oborina i pritječe topliji zrak, a nakon prolaska sustava oborina prestaje, a temperatura se snižava. Pad temperature može dovesti do smrzavanja oborine i pojave zaleđivanja kolnika. S druge strane, u jesen i kasnoj zimi učestalo se javljaju stacionarni anticiklonaini tipovi vremena sa slabim strujanjem. U kontinentalnom nizinskom dijelu tada prevladava vedro ili maglovito vrijeme (često i niska slojevita naoblaka), dok je na Jadranu i u gorju sunčano i vedro. Pri anticiklonainom tipu vremena mala je turbulentna razmjena zraka i stabilna stratifikacija atmosfere, pa se u nizinama zrak postupno ohlađuje. U slučaju da ovakva situacija nastupa nakon premještanja nekog oborinskog sustava, niske temperature tada dovode do smrzavanja prethodno pale oborine i pojave zaleđenih kolnika. Takve situacije iziskuju posebne analize i nisu obuhvaćene ovim prikazom. Stoga je učestalost poledice na cestama vjerojatno nešto veća od prikazanih rezultata.

Slijedeći meteorološke pokazatelje u smislu broja dana sa poledicom ne očekuju se poremećaji u snabdijevanju stanovništva i funkcioniranje gospodarskih subjekata. Uslijed utjecaja poledice na promet, mogu se očekivati prometne nesreće. U cjelini gledano procjenjuje se da posljedice nastale utjecajem poledice mogu sanirati redovne službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru vlastite djelatnosti.

MJESECI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD
BROJ DANA S POLEDICOM ($R_d \geq 0.1$ mm i													
SRED	6.4	7.5	6.4	3.3	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4	4.8	8.4	38.0
STD	4.1	3.4	3.8	2.7	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	3.4	4.8	11.2
MIN	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	12
MAKS	15	16	16	11	2	0	0	0	0	3	11	16	51

⁵⁶UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – VELIKU VISINU SNIJEGA - :

Vremenski uvjeti samo se dijelom mogu predvidjeti. Posebno su važne izvanredne vremenske prilike koje mogu imati katastrofalne posljedice za odvijanje prometa. Uslijed velikih količina kiša ili snijega dolazi do poteškoća u prometu. Ipak, nepovoljne posljedice klimatskih faktora mogu se ublažiti. Snijeg, u prostorima u kojima se javlja, stvara probleme pri odvijanju prometa. Snijeg se javlja relativno nepravilno i to u samo jednom dijelu godine, a često pada na velikim prostorima. U Hrvatskoj, snježne padaline mogu zahvatiti cijeli kontinentalni prostor. Zbog takve pojavnosti snijeg je nemoguće očistiti s prometnica u kratkom roku stoga često dolazi do zastoja u prometu, a može proći i po nekoliko dana dok se situacija ne normalizira. Poseban je problem pojava većih snježnih padalina u prostorima u kojima nije uobičajen, npr. u priobalnom prostoru Hrvatske. Zbog nedovoljnog broja vozila za čišćenje snijega, njegovo duže zadržavanje stvara ozbiljne poteškoće. Čak i u prostorima gdje je snijeg redovita padalina, padanje snijega stvara probleme. Naime, kako se snijeg javlja samo u hladnom dijelu godine, nije isplativo održavati veliki broj vozila za njegovo čišćenje. Stoga se u prvim na koliko dana padanja većih količina snijega redovito javljaju poteškoće u prometu u svim dijelovima svijeta.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Posljedice su ograničene, ali ih ima. Nije proglašeno stanje elementarne nepogode niti je na razini općine formirano Povjerenstvo za utvrđivanje šteta, te se posljedice ne sistematiziraju. Hitna pomoć i DVD-i su intervenirali nekoliko puta, a liječnici u ambulantu u općini registriraju nekoliko uganuća i lomova ekstremiteta.

GOSPODARSTVO :

Manji zastoji u prometu na županijskim i lokalnim cestama u Općini, kašnjenje radnika na posao i otežano kretanje, povrede građana od padova. Na dijelu prometnica javlja se led, kao i na dijelu staza za pješake. Ne očekuju se značajne štete. Moguće štete u gospodarstvu se samo procjenjuju.⁵⁷

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Javljaju se manje štete na okućnicama i kritičnoj infrastrukturi (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba, opskrba plinom). Moguće poteškoće u opskrbi energentima.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podatci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

⁵⁶ <http://www.geografija.hr teme/klima-i-vode/utjecaj-klime-na-promet/>

⁵⁷ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

8.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – velika visina snijega

8.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika⁵⁸,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

8.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
 - a) Građevine ([Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - b) Opremu ([Prilog 5](#))
 - c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
 - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - e) Šume ([Prilog 2](#))
 - f) Stoku ([Prilog 2](#))
 - g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))

⁵⁸ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).

4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁵⁹ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁶⁰ provode sljedeće radnje:
 - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta (članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta (članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

8.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

⁵⁹ članak 23. ovoga Zakona,

⁶⁰ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
 - 3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).
- 4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
 - 5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
 - 6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
 - 7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
 - 8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
 - 9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

8.1.1.3. Žurna pomoć

- 1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
- 2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti

gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁶¹ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

8.1.1.4. Gradsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁶²
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju gradskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje grada,
 - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
 - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva

⁶¹ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁶² Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

8.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaca i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 9)	Pomažu u raščišćavanju snježnih nanosa
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 10)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

8.3. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

OPERATIVNI PROGRAM RADOVA ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA U ZIMSKIM UVJETIMA:

Pod održavanjem nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima podrazumijevaju se radovi neophodni za održavanje prohodnosti nerazvrstanih cesta i sigurnog odvijanja prometa, za režim prometa u zimskim uvjetima koji je određen posebnim propisima.

Cesta se smatra prohodnom kada je radovima na uklanjanju snijega omogućeno prometovanje vozila uz upotrebu zimske opreme, u skladu s posebnim propisom o prometovanju vozila u zimskim uvjetima.

Operativnim programom radova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima na području općine obuhvaćeno je održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u periodu od 15.11. tekuće godine do 15.03. naredne godine.

Razdoblje djelovanja zimske može započeti ranije, kao i završiti kasnije od navedenog roka, ako to zahtijevaju vremenski uvjeti.

Pod redovnim održavanjem ulica u zimskim uvjetima podrazumijeva se:

- pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta,
- organiziranje mjesta pripravnosti zimske službe,
- zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, snježnih nanosa, zapuha,
- čišćenje snijega s kolnika i prometne signalizacije i pješačkih prijelaza,
- u slučaju velikih snježnih oborina stalno obavješćivanje o stanju prohodnosti,
- uklanjanje vozila koja su ostala na kolniku i onemogućuju normalno čišćenje ulica od snijega,
- osiguranje odvodnje s kolnika i nogostupa kad nastupa otapanje snijega

S obzirom na tehničke karakteristike i prometno-ekonomski značaj svakog prometnog pravca Planom zimske službe utvrđuje se:

- mjesto pripravnosti zimske službe,
- stupnjevi pripravnosti,
- potreban broj ljudstva, mehanizacije i materijala za posipanje i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti
- redoslijed izvođenja radova, uzimajući u obzir utvrđene razine prednosti
- dinamiku provođenja pojedinih aktivnosti,
- nadzor i kontrolu provođenja zimske službe,
- uvjete kada se zbog sigurnosti prometa isti ograničava ili zabranjuje za pojedine vrste vozila,
- sistem veze,
- procjenu troškova zimske službe,
- obavješćivanje o stanju i prohodnosti cesta.

OSTALE AKTIVNOSTI:

Razine prednosti i raspored se odnosi i na raspored prilikom uklanjanja snijega i čišćenja s javnih površina, a radni stroj (kombinirka) krenuti čistiti križanja od centra prema periferiji u dogovoru s komunalnim redarom.

Obveza je izvođača radova da svakodnevno između 08:00 i 09:00 sati kontaktira komunalnog redara u svezi plana rada tog dana, te da se drži pisanih materijala koje će dobiti za dnevni rad.

Izvođač radova dužan je prilikom izvođenja radova javljati se svaka 2 (dva) sata komunalnom redaru kako bi se u svakom trenutku znala pozicija izvođenja radova, te da se redovito dostavlja izvješće u Centar za obavješćivanje.

RAZVIJENOST PROSTORA:

Što je neki prostor razvijeniji to je prometni sistem razvijeniji unatoč nepovoljnoj prirodnoj osnovi. Ipak, često se dogodi da jaki snijeg, vjetar ili grmljavinska oluja stvaraju poteškoće u prometu ili da se zbog snijega ili poplava dolazi do prekida u prometu . U svim tim slučajevima dolazi do izražaja važnost prirodno-geografskih faktora pri odvijanju prometa. Unatoč razvoju znanosti i tehnologije čovjek mora uzeti u obzir prirodnu osnovu prostora u kojem se prometna mreža razvija.

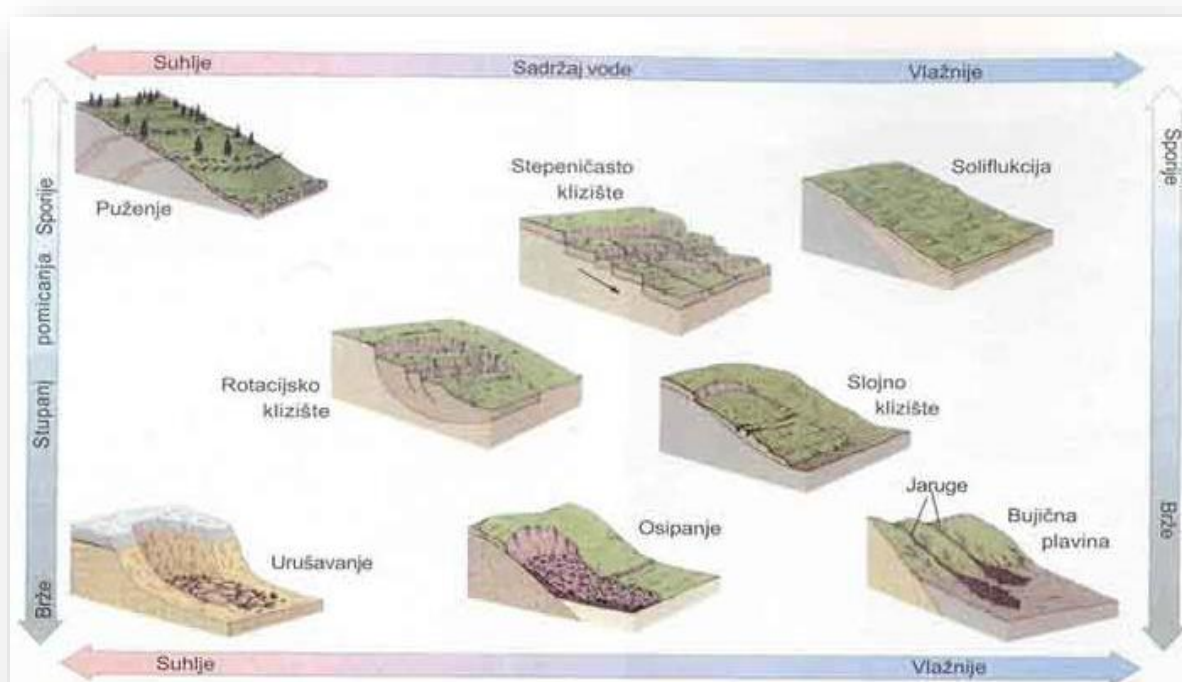
**KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I
PREVRTANJE ZEMLJIŠTA**

9. Prirodna nepogoda – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA –

KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA:

Klizište je dio padine na kojem je zbog poremećaja stabilnosti došlo do klizanja tla, to jest kretanja površinskog sloja zemlje. Stabilnost tla ovisi o strmini i obliku padine, geomehaničkim svojstvima tla, rasporedu slojeva tla i drugom. Najčešći je uzrok klizanja tla promjena razine podzemnih voda, ali i promjena tokova površinskih voda, sezonske promjene vlažnosti i temperature zraka, tektonski poremećaji i potresi, te neprikladni zahvati na tlu. Klizište se može javiti kako na prirodnim padinama tako i na izgrađenim pokusima. Klizanje može biti polagano (puzanje tla), ili se može dogoditi u kratkom razdoblju.

Vrste klizišta

Veći dio područja slijeva rijeke Save zahvaćen je bujičnim i mješovitim procesima erozije svih kategorija. Najrasprostranjenija je V. kategorija erozije (vrlo slaba erozija), a njome su zahvaćeni ravničarski dijelovi slijeva. Posebni radovi za zaštitu od erozije na području slijeva Save nisu se izvodili već se primjenjivao klasični sustav prema kojem se zaštita od erozije provodi isključivo uređenjem bujičnog korita i pripadajućeg bujičnog slijeva.

Erozijski procesi i bujična aktivnost javljaju se uglavnom u brdskom dijelu Županije, a ukupna površina zahvaćena tim negativnim procesima je oko 29 % svih površina Županije. Navedeno područje zahvaćeno je III. i IV. kategorijom erozije (srednja i slaba erozija) koja je prisutna i na šumskim površinama. Pošumljavanja i održavanja šuma vršena su u prvom redu sa svrhom proizvodnje drvne mase i to na područjima sa slabijom erozijom. Usporedno s odvijanjem procesa erozije zemljišta, na području Županije su prisutna i područja s pojavom klizišta.

⁶³UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA -:

Klimatske promjene odražavaju se na porast temperature zraka, promjene u oborinskom režimu, porastu razine mora, porastu temperature mora i saliniteta, ali i promjeni učestalosti ekstremnih vremenskih uvjeta. Kao posljedica ovih zbivanja, na području Požeško – slavonske županije su do sada proglašavane elementarne nepogode uvjetovane tučom, mrazom, sušama, olujnim nevremenom i poplavama.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Posljedice su ograničene, ali ih ima. Nije proglašeno stanje elementarne nepogode niti je na razini općine formirano Povjerenstvo za utvrđivanje šteta.

GOSPODARSTVO :

Dosadašnjim istraživanjima utvrđeno je kako klizišta ugrožavaju živote i imovinu stanovništva (stambeni i ostali pomoćni objekti) te društvenu infrastrukturu (prometnice). Moguće štete u gospodarstvu se samo procjenjuju.⁶⁴

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Javlja se manje štete na okućnicama i kritičnoj infrastrukturi (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba, opskrba plinom). Moguće poteškoće u opskrbi energijama.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podatci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

⁶³ <http://www.geografija.hr teme/klima-i-vode/utjecaj-klime-na-promet/>

⁶⁴ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

9.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta –

9.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog gradonačelnika⁶⁵,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje gradsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

9.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
 - a) Građevine (Prilog 3, [Prilog 4](#))
 - b) Opremu ([Prilog 5](#))
 - c) Zemljišta ([Prilog 2](#))
 - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - e) Šume ([Prilog 2](#))
 - f) Stoku ([Prilog 2](#))
 - g) Obrtna sredstva ([Prilog 2](#))

⁶⁵ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

h) Ostala sredstva i dobra (Prilog 2).

4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁶⁶ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁶⁷ provode sljedeće radnje:
 - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

9.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
 - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
 - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

⁶⁶ članak 23. ovoga Zakona,

⁶⁷ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
 - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
 - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
 - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
 - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
 - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
 - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
 - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
 - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
 - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
 - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
 - 3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).
- 4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
 - 5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
 - 6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
 - 7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
 - 8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
 - 9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

9.1.1.3. Žurna pomoć

- 1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
- 2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁶⁸ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

9.1.1.4. *Gradsko i stručno povjerenstvo*

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁶⁹
2. Predstavnička tijela županija i gradova dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju gradskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Gradska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
 - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje grada,
 - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
 - unose i proslijeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
 - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
 - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
 - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta ([Prilog 6](#), [Prilog 7](#))
 - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
 - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
 - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava grada za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

⁶⁸ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁶⁹ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

5. Kada gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite.

9.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaca i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 8)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 9)	Pomažu u raščišćavanju snježnih nanosa
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 10)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 10)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 10)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 11)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 12)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

9.3. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

OSNOVNE MJERE:

Nastavak istraživanja i rada na kategorizacijama terena po stabilnosti, kartama hazarda i rizika klizanja, provedbi kvalitetnih geotehničkih istraživanja i izradi geotehničkih elaborata kojima će se dati potrebne podloge za izradu geotehničkih projekata. Isti moraju definirati tehničke uvjete koje treba primijeniti u fazi izgradnje i u eksploataciji. Vođenje katastra. Kontrola projektne dokumentacije i njihova provjera u vezi sadržavanja geotehničkih uvjeta izgradnje i usklađenosti zahtjevima definiranim po PP (prostornom planu), sve vezano na kategorije terena prema stabilnosti. Provođenje monitoringa. Osiguranje uzbunjivanja u slučaju vjerojatnosti pojave katastrofičnog događaja. Provedba detaljnih geotehničkih istraživanja na područjima upitne stabilnosti, a predviđenih za urbanizaciju.

DODATNE MJERE:

Bitno poboljšati i radikalno promijeniti odnos prema postojećim građevinama, posebno onima koje obavljaju funkciju prihvata i odvodnju voda. Nužno je potrebno kontrolirati nepropusnost sabirnih jama na dijelovima grada gdje ne postoji kanalizaciona mreža. Redovito održavati i kontrolirati ispravnost sustava odvodnje prometnica i stambenih građevina. Uvesti neku vrstu tehničkog pregleda sustava, sličnu modelu redovne kontrole tehničke ispravnosti automobila. Ta kontrola bi trebala obuhvatiti elemente kao što su: datumi pražnjenja sabirnih jama, ispravnost sustava odvodnje, prisutnost procesa erozije na lokaciji, promjene površina u smislu nekontroliranih nasipavanja ili zasijecanja terena i sve drugo što može doprinijeti smanjenju faktora sigurnosti obzirom na destabilizaciju, posebno u uvjetima dugotrajnijih oborinskih razdoblja. Općinske vlasti traže model po kojem bi se uspostavila kvalitetna kontrola navedenih čimbenika. Komunalnim redarima treba proširiti ovlasti da mogu utvrditi poštivanje postojećih zakona i da mogu provoditi spomenute kontrole. Ovo pitanje povezano je i sa Zakonom o zaštiti okoliša i Odlukom o djelatnostima komunalnih redara i ovlastima komunalnog redara.

10. IZVORI, NAMJENA I PLANIRANJE NOVČANIH SREDSTAVA

Radi ublažavanja i djelomičnog uklanjanja posljedica prirodne nepogode osiguravaju se i planiraju novčana sredstva, određuje njihova namjena i način dodjele.

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju nadležna tijela iz ovoga Zakona obvezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva.

Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁷⁰

10.1. Izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što je oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva, koja su potrebna za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu u skladu s ovim Zakonom odlučuju nadležna tijela iz članka 5. ovoga Zakona.

10.2. Izvješća , registar šteta i nadzor

Gradsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi županijskom povjerenstvu izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske te dostavlja i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

U Registar šteta unose se prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći gradskih povjerenstava u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem.⁷¹

Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda.

⁷⁰ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 8.,12.,14.

⁷¹ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 41. (3).

11. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI

Troškovi angažiranja snaga zaštite i spašavanja koji se odnose na naknadu za angažiranja materijalno tehničkih sredstava vršiti će se prema stvarno izvedenim radovima i važećim cijenama u trenutku izvršenja zadatka.

Obračun troškova rada angažiranih MTS vrši se prema Zapisnicima o mobilizaciji materijalno – tehničkih sredstava).⁷²

Nakon prestanka korištenja privremeno oduzete pokretnine, načelnik Stožera, uz nazočnost vlasnika ili korisnika, pregledat će pokretninu i sačiniti Zapisnik o povratu privremeno oduzete pokretnine, na obrascu U koliko je nastala šteta istu je potrebno evidentirati u Zapisniku.

Vlasnik ili korisnik pokretnine, radi ostvarivanja prava na naknadu propisanu Uredbom o utvrđivanju naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera civilne zaštite (NN RH 85/06), podnosi Gradu, koja je naložila privremeno oduzimanje pokretnine, Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu.

Troškovi mobiliziranih pripadnika civilne zaštite isplaćuju se iz gradskog proračuna u visini dnevnice korisnika državnog proračuna u trenutku angažiranja prema modelu:

- 1 obveznik (više od 12 sati angažiranja) puna dnevica
 - 1 obveznik (manje od 12 sati angažiranja) pola dnevnice
- Uplata se obavlja na bankovne račune pripadnika civilne zaštite.

⁷² Uredba o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbe CZ za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu CZ, NN 33/2017.